

bb. 83. Ünnepi hangverseny a zeneakadémián

k gj/tr/il zs

1969. március 13.

a kisz központi bizottsága a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére csütörtökön a zeneakadémia nagyszalontéri hangversenyt rendezett. közreműködött a hangversenyben egyebek közt a kisz központi művészegyüttes szimfonikus zenekara./mti/

--

- v e g e -

- 8

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. március 14.

bb. 1. városközpontot kap a 11. kerület - bozsik józsef tanácselnök a tervekről

1 gj/gk/zs/gy-hk

1969. március 14.

elkészültek a kelenföldi városközponttervvel, így építése előreláthatólag hamarosan megkezdődik - mondta az mti munkatársának bozsik józsef, a 11. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke. a központot a szakasits árpád uttal párhuzamosan, a szövetkezeti lakóépületekkel szemben levő részen alakítják ki. a centrum kereskedelmi, kulturális, továbbá hivatali létesítményeket foglal magában.

a városközpont „megkomponálásánál”, arra törekszünk, hogy az ott helyet kapó üzletek, áruházak, stb. a legnagyobb forgalmat is zavartalanul le tudják bonyolítani. a kereskedelmi „negyedben”, egyebek közt abc-áruház, zöldség-gyümölcs bolt, belkereskedelmi kölcsönző, könyvesbolt, gyógyszertár, patyolat-szalón, fodrászat lesz. a környékbellek szórakozási és kulturális igényeinek kielégítését szolgálja egy hatalmas, mintegy 1 600 négyzetméter alapterületű étterem és bisztró, továbbá klubkönyvtár, valamint több mint 1 800 négyzetméter alapterületen egy csaknem 600 személyes filmszínház. a hivatali negyedben előreláthatólag a nemzeti bank kerületi fiókja, az állami biztosító és más vállalati központok kapnak új otthont. a tervben szerepel még egy több ezer négyzetméter alapterületű gépkocsitároló megépítése is.

- a kerületben egyébként folytatjuk a lakótelepi építkezéseket is. a kelenföldi telepen a szakasits árpád ut - tétényi ut - bártfai utca által határolt területen még három - egyenként négyemeletes - ház, valamint további két 16 emeletes toronyház kerül tető alá.

/folyt. köv./

- 1 -

Zseli

bb. 1. / városközpontot kap.... 1. folyt./ gy

a tétényi ut - etele ut - kelenföldi pályaudvar által határolt részen egy 16 tantermes általános iskola, egy 150 személyes óvoda, két 60 személyes bölcsőde és több szolgáltató létesítmény már megépült, s befejezéshez közeledik a kis abc-áruház építése is. a tétényi uton és az etele uton megkezdett építkezések során egyebek között 16 emeletes 150 lakásos toronyház építését vettük tervbe. az alapozási munkálatok már befejeződtek, s a magasépítők hamarosan hozzálátnak a toronyház felhúzásához. ezen a részen a több mint 230 méter hosszú, kilencemeletes, 360 lakásos sávházat már átadtuk; most van folyamatban kilenc 9 emeletes lakóépület, továbbá 16 tantermes általános iskola, 150 személyes óvoda és 60 személyes bölcsőde építése./mti/

..

bb. 2. benzinjegyekkel manipulált - másfélévi szabadságvesztés

i bc/gg/zs/gy/hk

1969. március 14.

huszár gyula, 43 éves máv számadó munkahelyén benzinjegyeket kezelte és benzint is tartott. a jegyeket literre, a benzint sulyra kapta. a jegyek átváltásakor a fajsúly-számításnál „többletre” tett szert, s értékesítette. a visszaélésekkel mintegy 16 000 forint kárt okozott. a központi kerületi bíróság huszár gyulát másfélévi szabadságvesztésre ítélte. büntársai közül rácz lászló, 34 éves számadót, aki fiktív átterhelésekkel elősegítette többletek készítését, illetve a mutatkozó hiány eltüntetését, egyévi és kéthónapi, bárány gyula 29 éves tartály-gépkocsivezetőt nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

..

bb. 3. „kiszera méra bávatag,,

i fe/gk/zs/gy/hk

1969. március 14.

cimmal az abszurd irodalom furcsaságaiból összeállított műsort mutat be az irodalmi színpad március 24-én, gál péter rendezésében. a műsorban közreműködik garas dezső, horváth tivadar, erdődy kálmán, horkai jános, gobbi hilda, pécsi ildikó, mikes lilla, szentpál mónika, harkányi ödön és benedek miklós főiskolai hallgató.
/folyt. köv./

Zel

- 2 -

bb. 3. / „kiszera.... folyt./ gy

szendrő józsef önálló estjével két alkalommal mutatkozik be az irodalmi színpad közönségének „az öltözöttől a színpadig,, cimmal. az április 1-i és 12-i műsorban közreműködik iglódi istván./mti/

..

bb. 4. „szerkesztik a nézők,, - új műsor a televízióban

i ol/hné/zs/gy/hk

1969. március 14.

„szerkesztik a nézők,, cimmal március 26-án új műsor-sorozat kezdődik a televízióban és kéthavonta jelentkeznek adásaival. a nézők az előzetesen megadott telefonszámokon, vagy az előzetesen megírt levelekben vehetik fel az őket leginkább foglalkoztató problémákat. rajtuk kívül meg is hívják a stúdióba nézőket, hogy személyesen is szóljanak különféle aktualitásokról, a mindennapos bosszúságokról, stb. szó esik majd a nem működő liftekről, kinyithatatlan cipőkrémes dobozokról csakugy, mint a népgazdaság egészét érintő kérdésekről, például az exportról, az importról, vagy a kereskedelem munkájáról. bevonnak a vitába meghívott szakembereket és újságírókat is./mti/

..

bb. 5. szobor-avatás az ujbpesti gimnáziumban

i vt/tné/zs/gy/hk

1969. március 14.

az ujbpesti könyves kálmán gimnáziumban március 19-én délután ünnepélyes külsőségek között leplezik le a tanintézet névadójának mellszobrát, amelyet kiss istván munkácsy-díjas szobrászművész, - a tanácsköztársasági emlékmű alkotója - a gimnázium egykori növendéke készített. a szobor leleplezése után kerül sor az iskolai szavalóverseny döntőjére. erre major tamás kossuth-díjas színművészet is meghívták, aki ugyancsak a nagymultu ujbpesti gimnázium diákja volt./mti/

Zel

..

- 3 -

bb. 6. megemlékezések a tanácsköztársaságról az egyetemeken
1 fe/gk/zs/gy/hk 1969. március 14.

az egyetemeken ünnepi eseménysorozattal köszöntik a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját. több felsőoktatási intézményben - így az ötvös Loránd tudományegyetemen, a budapesti műszaki egyetem kollégiumaiban, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem központi könyvtárában - azoknak az egyetemi tanároknak a portréiból rendeznek kiállítást, akik a tanácsköztársaság idején magatartásukkal, helytállásukkal példát adtak a haladó egyetemi ifjúságnak.

a tudományos diákkörök is ezekben a napokban tartják tanácskozásukat, amelyeknek központi témája - az egyetem, illetve a főiskola profiljának megfelelően - a tanácsköztársaság politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális jelentősége. „társadalom és nemzet a tanácsköztársaságban”, címmel rendez tudományos ülészeket az ötvös Loránd tudományegyetem március 14-én az egyetemi tanács veteránjainak részvételével. a marx károly közgazdaságtudományi egyetem a tanácsköztársaság gazdaságpolitikájáról tart nyilvános tudományos tanácsülést március 19-én.

a budapesti műszaki egyetemen a jubileumi ünnepség keretében március 20-án avatják az egyetem tiszteletbeli doktorává hevesi gyula akadémikust, a tanácsköztársaság volt népbiztosát és dr. georgij nyikolajevics kukin professzort, a moszkvai textil-egyetem tanszékvezető tanárát.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére több egyetemen és főiskolán irodalmi, művészeti pályázatot hirdettek. a díjak átadására a központi ünnepségeken kerül sor./mti/

bb. 8. dalostalálkozó pesterzsébeten

1 gj/hné/zs/gy/hk 1969. március 14.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját és pesterzsébet 900. születésnapját a 20. kerületi énekkarok és kamarakórusok szombaton a pesterzsébeti vasas művelődési házban dalostalálkozóval köszöntik./mti/

Lel

- 4 -

bb. 7. tavaszi balesetlelhárítási előadások

1 fe/gk/zs/gy/hk

1969. március 14.

az idén is megrendezik a hagyományos tavaszi balesetlelhárítási előadásokat a főváros valamennyi kerületében. az illetékesek felhívják a gépjárművezetők figyelmét, hogy az előadásokon - amelyek minden esetben 18 órakor kezdődnek - saját érdekében vegyenek részt. az előadások időpontja és helye a következő:

m á r c i u s

18-án a 16. kerületben az Ikarus kulturházban;
19-én a 18. kerületben a róza ferenc művelődési házban;
25-én a 2. kerületben a tárogató utca 2-4 szám alatt, a szotiskola kulturtermében;
26-án, az 5. kerületben az engels tér 4. szám alatt, a kerületi tanács kulturtermében;
27-én a 12. kerületben a mom művelődési otthonban;
31-én a 4. kerületben, a papp jános utca 5. szám alatt, a dallos ida kulturházban;
31-én a 4. kerületben a munkásotthon utca 55. szám alatti munkásotthon kulturházban;

á p r i l i s

2-án a 14. kerületben a danuvia gorkij művelődési otthonban;
9-én a 15. kerületben a csokonai kulturházban;
9-én a 15. kerületben / pestujhely/ a zalka máté kulturházban;
10-én a 17. kerületben a dózsa györgy kulturházban;
10-én a 6. kerületben a jókai utca 2. szám alatti medosz művelődési házban
11-én a 11. kerületben a fehérvári ut 47 szám alatti fővárosi művelődési házban
14-én a 6. kerületben az édosz kulturházban;
15-én a 10. kerületben a gyömrői ut 128. szám alatti villamosgép- és kálbegyár kulturházában;
16-án a 8. kerületben a delej utca 51. szám alatti ganz-mávag művelődési házban;

/folyt. köv./

bb

- 5 -

bb. 7. / tavaszi balesetelhárítási.... folyt./ gy

17-én a 13. kerületben a józsef attila művelődési házban;
17-én a 19. kerületben a gábor áron utca 22. szám alatti ifju
gárda művelődési házban;
17-én a 19. kerületben az ady endre utca 54. szám alatti ganz
ekm kulturházban;
18-én a 9. kerületben a dimitrov tér 8. szám alatti marx károly
közgazdaságtudományi egyetem előadótermében;
21-én a 21. kerületben a csepeli sportcsarnokban;
22-én a 22. kerületben a nagytétényi uti gyufagyár kulturtermében;
22-én a 22. kerületben a nagytétényi művelődési házban;
23-én a 20. kerületben a pesterzsébeti vasas művelődési házban;
24-én a 3. kerületben a frankel leó művelődési otthonban;
24-én a 3. kerületben a reményi ede utca 3. szám alatti textil-
festőgyár kulturtermében./mti/

..

bb. 9. március 30: postásvetélkedő döntője a rádióban

i ol/hné/zs/gy/hk 1969. március 14.

a postások vetélkedőjének döntőjét március 30-án tartják
a rádióban. a vidéki és budapesti selejtezők után a döntőben
a legjobb hat csapat vesz részt, csapatonként 3-3 fővel. a
díjak sorsát eldöntő kérdések a posta és a rádió történeté-
hez kapcsolódnak, középpontjukban a tanácsköztársaság eseményei-
vel. a műsort szepesi györgy vezeti./mti/

..

bb. 10. citromszüret a szobában

vid-ká/gy/zs 1969. március 14.

több mint másfélévtizede nevel citromfát kaszaniczky béla
miskolcon a kilian északi lakótelepen levő családi házában.
magról nevelt tíz „termőfát”, tart a szobában, amelyek közül
a két legidősebb az idén már kilencedszer hoz termést.

/folyt. köv./

de

- 6 -

bb. 10. /citromszüret.... folyt./ gy

egy-egy, a mennyezetig érő, olajzöld levelű citromfán csak-
nem félszáz gyümölcs érik folyamatosan. a „szüret”, most kezdő-
dött, s a termés az egész családot ellátja.

a tíz fokos hőmérsékletű szobában a citrom tökéletesen be-
érik, vékony héjú, leveles és olyan ízű, mintha délre termett
volna./mti/

..

bb. 11. soproni érmeművész alkotása a tahiti-i gauguin mu-
zeum gyűjteményében

vid-fm/mné/ká/gy/zs 1969. március 14.

renner kálmán soproni érmeművész alkotásai nemcsak a hazai,
hanem számos külföldi muzeumban - leningrádban, varsóban,
weimarban, drezdában, prágában, new-yorkban és madridban - is
megtalálhatók. a művész két évvel ezelőtt a fidem - nemzetközi
érmeegyesület - párizsban megtartott világkiállításán 18 alkotás-
át mutatta be nagy sikerrel. a napokban renner kálmán leve-
let kapott francia-polinéziából, tahitiból. artur gilles, a
polinéziai gauguin muzeum igazgatója arról értesítette: a pá-
rizsi világkiállításán grunewald ur, az óceániai társaság ala-
pítója felfigyelt a nagy festőre, gauguin ábrázoló művészi pla-
kettjére, azt a pénzverde útján megszerezte és elhelyezte a
tahiti-i gauguin muzeum gyűjteményében./mti/

..

bb. 12. „hétnyelvű”, szőlő

vid-kz/ká/gy/zs 1969. március 14.

a mátraaljai történelmi borvidék közös gazdaságainak meg-
rendelésére másfélmillió szőlőoltványt készít az idén az eddig
kevésbé elterjedt, de kitűnő bort adó tramini szőlőfajtából a
markazi „mátravölgye”, termelőszövetkezet. a markazi határ-
ban először az 1930-as években telepítették ezt a nyugat-euró-
pából származó különleges szőlőfajtát.

/folyt. köv./

de

- 7 -

bb. 12. / „hétnyelvű,... folyt./ gy

a szakértők szerint több jellegzetes bor tulajdonságait őrzí. mint mondják „hét nyelven,, beszél. abban az időben mégsem terjedt el, mivel az alacsony, sűrű telepítésű tőkéken keveset termelt, így termelése ráfizetéses volt. a korszerű nagyüzemi művelési mód - elsősorban a magasművelés - most a hagyományosan közkedvelt szőlőfajták rangjára emelte a traminit a mátraalján. az említett megrendelésekből gyors elterjedésére lehet számítani./mti/

bb. 13. csapolják a bakonyi fenyőfákat

vid-fm/ká/gy/zs

1969. március 14.

a szeszélyes időjárás miatt az idén később kezdődött a bakonyi fenyvekesben a gyanta gyűjtése. ezelőtt általában március elején indult meg az első csapolás, az idén pedig március közepéig tolódt el ez a művelet. mintegy 25 ezer fenyőfa törzsét készítették elő „mütéttel,,. a szakemberek véleménye szerint az idén igen jó gyantatermés várható, ami a hosszú őszi vegetációs időszaknak és a kedvező télnek köszönhető. a legtöbb gyantát előreláthatólag a bakonyszentlászlói fenyves adja, ahol a fák életkora meghaladja a száz évet./mti/

bb. 14. gázzal irtják a hörcsögöt

i jf/tr/le/gy/zs

1969. március 14.

a mezőgazdaságban minden évben többmillió forintos kárt okoz a hörcsög-invázió; ennek megelőzésére újabb irtószerek kísérleti gyártását, és forgalombahozatalát engedélyezte a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. mindkét terméket az agrortrust árúsítja, összetételük nagyjából hasonló.

/folyt. köv./

cll

- 8 -

bb. 14. / gázzal irtják... folyt./ gy

az új vegyitermékek felhasználási módja igen érdekes: az irtószert tasakja végén elhelyezett apró rudacskát meg kell gyújtani, majd a tasakot mélyen a hörcsögjáratba kell helyezni. a készítmény 4-5 percen belül gázt fejleszt és ezzel elpusztítja a kártevőket. a gulyás-palotás féle, valamint a critox típusú gázosító szereket a hörcsögöktől leginkább veszélyeztetett területeken nagyobb mennyiségben használják majd fel./mti/

bb. 15. új munkásszálló-központ 2 400 építőmunkásnak

i sb/j/le/gy/zs

1969. március 14.

a lakóterv-ben körner józsef építész és munkatársai elkészítették budapest új munkásszálló-központjának, a 2 400 személyes maglódi uti építőmunkás-városnak a tervét. a középület-építő vállalat áprilisban kezdi az alapozást.

az új központ három nyolcemeletes, 800-800 személyes szállóját fedett - és télen fűtött - úvegfolyosók kapcsolják össze. az 1 500 adagos konyha, az étterem és a kulturterem földszintes épülettömbjével. az önkiszolgáló étterem és a kulturterem egybenyitható, s a közös előcsarnokhoz eszpresszó, büfé és ruhátár csatlakozik. a turistaszállókénál is kényelmesebb, korszerűbb szálláshelyet kapnak az építőmunkások, a szobák ugyanúgy csak háromágyasak, s mindegyik szoba előterében mosdót tartalmaz. ezenkívül minden emeleten külön társalgó, ételmelegítő és zuhanyozóhelyiség áll a dolgozók rendelkezésére.

a maglódi uti szállásvárosba kerül a budapesti építőmunkásszállások üzemeltetéséről és fenntartásáról gondoskodó új szolgáltató vállalat központja is. ezért irodákat, műhelyeket és naponta 35 mázsa ruhaneműt tisztító mosdót is építenek. előreláthatóan jövő év tavaszán kerülnek tovább a szállóváros magas házai, s 1971-ben adják át a lakóvárosnak.

cll

- 9 -

bb. 16. tíz daruval szerelik a harmadik budapesti házgyár gépsorait

i sb/j/ie/gy/zs

1969. március 14.

Budapest harmadik házgyárában március végén kezdik meg az első, egyelőre kisebb építmények műszaki átadását a 31-es építőipari vállalat, ezután pedig minden hónapban átadnak egy-két épületet. A gépsorok, berendezések szerelőinek természetesen már korábban helyet adtak az épületekben. Most jelentős fordulóponthoz érkezett a munka: befejeződött a darupályák építése és tíz futódaru a helyére került. Tanultak ugyanis Budapest első két házgyárának építéséből, amikor bonyolult állvány- és emelőszerkezetekkel kellett a gépalapokra emelni a nehéz elemgyártó berendezéseket, mert az üzemcsarnoki futódaruk csak utoljára készültek el. Most az üzemi futódaruk is besegítenek, s így több héttel meggyorsítják a gépszerelési munkákat.

Mintegy 350 építő- és szerelőmunkást vontak össze a házgyárban, hogy az első részlegekben még a nyáron megkezdődjenek a gépsorok, berendezések üzemi próbái. Évente 4-200 tucatnyi új majd Budapestnek az új házgyár, s az a terv, hogy ez az üzem készíti a 17 szintes paneles toronyházak elemeit is./mt/

..

bb. 17. forgalmi tilalmi lámpák a megrongálódott utakon

i nbj/tné/ie/gy/zs

1969. március 14.

A telet - az eddigi felmérések szerint - nagyon megsínylelték a budapesti utak. Az utfelügyeleti ellenőrök eddig bár még nem is engedett fel teljesen az átfagyott altalaj - 165 helyen, elsősorban a főutvonalakon találtak utburkolat-szakadásokat, horpadásokat, amelyek igen veszélyesek, mert ha autóbusz vagy teherautó rajt rájuk, súlyos kimenetelű karambol következhet be. Az utfelügyeleti ellenőrök rögtön jelentették az eseteket a fővárosi csatornázási műveknek. A vállalat eddig már több mint 300 tilalmi táblát helyezett el Budapest különböző részein, néhol a szakadás helyét több lámpával is jelzik.

/folyt. köv./

de

- 10 -

bb. 17. / forgalmi.... folyt./ gy

Sajnos elég nehéz megállapítani, tulajdonképpen mi okozta a szakadásokat, a csatorna tört-e el, az altalajt most-e ki a víz, vagy valami más ok van-e? A hibák felderítésére egész uttest szakaszokat kell feltárni. A számítások szerint a fagy és az olvadás-okozta károk kijavítása egy hónapot vesz igénybe. Addig a járművek főutvonalakon is kénytelenek kerülgetni a tilalmi táblákat, illetve a felbontott uttesteket./mt/

..

bb. 18. megszűnt a fagyveszély - mossák az utakat

i nbj/tné/ie/gy/zs

1969. március 14.

A fővárosi tanács korábban úgy rendelkezett, hogy a tavaszi nagytakarítást március elsején meg kell kezdeni. A takarítógépek azonban nem jelenhettek meg a budapesti utcákon - a fagyveszély miatt. Az éjszakai órákban ugyanis, amikor konvojban mossák, seprik a gépek az utburkolatot, könnyen keletkezhetett volna vékony jégréteg, ami a hajnali órákban zavarta volna a forgalmat. Most, hogy az időjárás javult, éjjel-nappal dolgoznak az önfelszedő gépek és csökkentett számban az erős vizsugárt lövellő mosógépek. A fővárosi köztisztasági hivatal csak óvatosan lát hozzá a téli felszerelés - hóeke, stb. - leszedéséhez, mert az időjárás már sokszor okozott meglepetést, hullott már váratlanul Budapesten március végén is 10 centiméteres hó, amit aztán gyorsan el kellett takarítani. Egyelőre a belvárosban seprik, mossák az uttesteket és naponta körülbelül 150-200 köbméter homokot szállítanak el./mt/

..

de

- 11 -

bb 19. gyermekkórház egerben

vid/fm ká bh zs

1969. március 14.

egerben a régi kórházak szomszédságában 24 millió forintos költséggel 120 ágyas gyermekosztályt építenek. korszerű kétemeletes pavilonban működik majd a gyermekgyógyászat. az ugyancsak itt épülő ötmeletes toronyházban az egri kórházak központi laboratóriuma és a heves megyei vésztűz állomás kap helyet.

az egri gyermekkórház és a laboratórium - a tervek szerint - még az idén elkészül./mti/

--

bb 20. „ egy község - egy mérnök „ mozgalom szabolcsban

vid/ fm ka bh zs

1969. március 14.

„ egy község-egy mérnök „ mozgalmat kezdeményezett szabolcs-szatmár megyében a hazafias népfront településfejlesztési és községpolitikai társadalmi bizottsága. a mozgalom célja: minden községnek legyen egy olyan műszaki megbízottja, aki társadalmi munkában a műszaki tanácsadó szerepét tölti be a népfrontbizottság mellett megalakítják a társadalmi tervezők csoportját, hogy szükség esetén a kisebb létesítmények tervének elkészítésével is gyorsítsák az építkezéseket, átalakításokat.

a társadalmi bizottság felhívással fordult a megye műszaki értelmiségéhez. kéri, hogy csatlakozzanak minél többen ehhez a mozgalomhoz, amelynek célja a községpolitikai tervek gyors, és szakszerű megvalósítása./mti/

--

bb 21. százhuszonöt éves jubileumra készülnek ózdon

vid/fm ka bh zs

1969. március 14.

1845 május 15. -én alakult meg a gömöri vasművelő egyesület, a jelenlegi ózdi kohászati üzemek jogelődje. a 125. évforduló megünneplésének előkészítésére a kohász városban bizottságot alakítottak a gyár, a párt, illetve a társadalmi szervezetek képviselőiből. a bizottság gazdag programot állít össze a jövő évi jubileumi ünnepségekre./mti/

--

- 12 -

8.00 bh

8.00 bh
10.00 Dm

bb 22. tizenöt ezer új ipari munkahely szolnok megyében a negyedik ötéves terv időszakában

vid/ ká bh zs

1969. március 14.

szolnok megyében széleskörű vitára bocsájtják a negyedik ötéves terv irányelveit, amelyeket valamennyi társadalmi és tömegszervezet megtárgyal és javaslatokkal egészít ki. a negyedik ötéves terv egyébként a megye újabb nagyarányú fejlődését irányozza elő. az olajipar gépparkjának egyik bázisát szolnokon alakítják ki. kőolajipari gépgyártó és javító üzem építését tervezik. az erőteljes iparosodást mutatja, hogy öt év alatt mintegy tizenhárom-tizenöt ezer új ipari munkahelyet kívánnak teremteni. az ipari termelés volumenének évi emelkedését tizenkét-tizenhat százalékban határozzák meg és ennek fele a termelési növekedésből származik majd. a tsz-ek további erőteljes fejlesztése érdekében mintegy három milliárd forint értékű beruházásra készülnek fel. ömti/

--

bb 23 egymillió fürdővendéget vár idén hajdusoboszló

vid/ká bh zs

1969. március 14.

megkezdődött a felkészülés az új fürdőidényre a hajduság fürdővárosában, hajdusoboszlón. az idén a tavalyinál is nagyobb forgalmat várnak és egymilliónál több fürdővendég fogadására készülnek fel. a nyáron átadják rendeltetésének a délibáb szállót, amely a gyógyfürdő közvetlen szomszédságában épül. megnyitják a motelt, a fürdőben új öltöző pavilont építenek. augusztusra elkészül a hidegvizes versenymedence, amelynek vízellátására két új kutat fúrnak. új ivócsarnokot építenek, a zöldterületeken ötezer tő rózsát ültetnek. kedvező időjárás esetén április 4-én a strandfürdő egyik medencéjét megtöltik vízzel, de a strandnyitás hivatalos időpontja: május 1. /mti/

--

- 13 -

8.25/szb

8.25/szb
10.00 Dm

bb 24. a meddő olajkutat vizének hasznosítását tanulmányozzák zala megyében

vid/ká bh

1969. március 14.

több mint 30 éve tartó zalai olajkutatás során száznál több olyan kutat is lefúrtak, amelyek szénhidrogént nem tartalmaztak, de alkalmasak víztermelésre. olajipari szempontból ezek meddő kutak, értéktelenek, annál nagyobb szükség van rájuk a mezőgazdaságnak. mivel szinte minden kut melegvizet szolgáltat, a víz alkalmas lenne kertészeti hajtatóházak fűtésére, öntözésre. a megye mezőgazdasági termelését irányító szakemberek, a területi tsz szövetségek és a zalai olajkutatók most együttesen vizsgálják annak lehetőségét, hogy ezt a nagyértékű vízkészletet hogyan lehet a mezőgazdasági termelés, illetve a lakosság szolgálatába állítani. /mti/

bb 25. ujszerű vasuti aljak gyártását kezdik meg alsózsolcán

vid/ká bh zs

1969. március 14.

a beton és vasbetonipari művek alsózsolcai üzemében az idén két új korszerű termék gyártását kezdik meg. a második negyedév végétől a máv részére olyan előregyártott vasuti aljakat készítenek, amelyek eddig használtaknál jóval nagyobb igénybevétel bírnak el. az előrefeszített vasbetonelemekkel a főközlekedési vonalakat korszerűsítik. az ilyen vasuti aljakból készült pályákon a vonatok akár 160 kilométeres óránkénti sebességgel is közlekedhetnek. a gyár dolgozóit az új vasuti aljakból az év végéig 120 ezer darabot adnak át a megrendelőknek. az üzem másik fontos terméke egy új típusú vasbetongerenda lesz, amely a kislakásépítőknek jelent majd segítséget. az előfeszített gerenda az eddigiekénél könnyebb, teherbírása nagyobb és ára olcsóbb lesz. másik nagy előnye a gazdaságos felhasználásban mutatkozik. amíg a régi vasbetongerendákat 60 centiméterre, addig az újakat egy méter távolságra helyezhetik el egymástól. így egy-egy családnak felépítéséhez kevesebb vasbetongerendára lesz majd szükség. gyártását a második félévben kezdik meg és naponta 2 ezer métert készítenek, ami 20 családi házhoz elegendő /mti/

--
- 14 -

8.45/szb

8⁵⁰ 10

10¹⁵ Dm

bb 26. hevesi vándorkertészek a somló tövénél

vid/ké bh

1969. március 14.

a hevesi dinnyések és vándorkertészek március első napjaiban ismét utra keltek. Kovács István és Novák Imre családjával együtt, mint három esztendeje minden tavasszal, a somló vidékére költözött. a hegy tövében tágas földkunyhókat építettek és hevesbe csak az őszi betakarítás után térnek vissza. a somlószlósi termelészövetkezet az idén is nagy díny-nye területet jelölt ki a kertészeknek, ahol már megkezdtek a palánták előkészítését. /mti/

--

bb 27. az első dunántúli földgáztüzelésű takarmányszárító és sertésfiaztató

vid/ká bh

1969. március 14.

a sok előnnyel járó és olcsó fűtőenergiát, a földgázt mindeddig nem hasznosították a dunántúli mezőgazdasági üzemek. első ízben a somogy megyei község termelészövetkezeite épít olyan szálastakarmányszárító üzemet és malacfiaztatót, amit földgázzal fűtenek. a szárító és a fiaztató építését megkezdtek, s amint az épületek állnak, a közép-dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat felszereli a tüzelőberendezéseket. az új létesítményeket még ebben az évben használatba veszi a hetesi termelészövetkezet. /mti/

--

bb 28. több mint ezer vágóhidra szánt szarvasmarhát állítottak tenyésztésbe a baranyai termelészövetkezetek

vid/ká bh

1969. március 14.

baranyában várakozáson felüli eredménnyel zárult az az akció, amelynek során a termelészövetkezetek felbonthatták szarvasmarhahizlalási szerződéseiket és az eredetileg vágóhidra szánt állatokat tenyésztésbe állíthatták. az állattenyésztési felügyelőség és az állatforgalmi vállalat munkatársai a köztulmban felkeresték a megye termelészövetkezeit, megvizsgálták a hizóba fogott 3280 állatot és javaslatot tettek a szakvezetőknek, hogy mely szarvasmarhákat volna érdemes továbbtenyészteni.

/folyt. köv./

- 15 -

9.00 bh

10¹⁵ Dm

bb 28. /több mint ezer vágóhidra... folyt./

ennek alapján 1077 hízalási szerződést bontottak fel a termelőszövetkezetek, természetesen minden jogi és anyagi hátrány nélkül. ezzel egycsapásra több mint ezer tehénmel és borjuval gyarapodott, illetve gyarapodik a közös állomány, mivel a hízalásból kivett állatokat azonnal megtermékenyítették és így ezektől már az idén borju születeik. az állam rendkívüli kedvezményekkel támogatja a szarvasmarhaállomány gyarapítását. minden üszőellés után 4500 forintot kapnak a termelőszövetkezetek, vagyis a tenyésztőállatokká átminősített hízómarhák révén csaknem félmillió forint állami támogatáshoz jutnak a gazdaságok. sőt: amennyiben a tenyésztésbe ujonnan beállított állatok létszámnövekedést is jelentenek, akkor minden tehén után még ötezer forint dotációt kapnak a termelőszövetkezetek.

mindezekre az intézkedésekre a tehénállomány aggasztó mérvű fogyatkozása miatt volt szükség: baranyában például az utóbbi időben gyorsabban csökkent a háztáji tehénlétszám, mint ahogyan a közös gazdaságok állománya növekedett. a most lezajlott akció lehetővé teszi, hogy a megye termelőszövetkezetei 1969 végére - az egy év előtti 14 ezer helyett - már 16 ezer tehenet tartssanak. ez lesz az eddigi legmagasabb tehénlétszám a baranyai közös gazdaságokban. /mti/

--

bb 29. „sertésváros”, szekszárd határában

vid/ká bh

1969. március 14.

valóságos „sertésváros”, épül szekszárd határában, a szekszárdi állami gazdász részére. a tenyésztő és hízalótelepet nszk-beli műszaki szakemberek irányításával építik és rendezik be, több mint százmillió forint költséggel. a korszerű telepen szabályozható központi fűtés sugároz megfelelő meleget. lesz benne „sertésklinika”, „szülőotthon”, és „malacóvoda”, éléskamrául 240 vagon szemeskukoricát befogadó 8 silótorony szolgál. a telepről 30.000 sertést - ebből 21.000 hízót és 9000 süldőt - bocsátanak ki évente. a szekszárdi sertésgyárban 205-210 nap alatt „állítják elő”, a 110 kilós hizottsertéseket. előreláthatólag júliusban átadják rendeltetésének a komplex sertéstelepet. /mti/

--

- 16 -

9.9 bh

15/120
1030 Dan

bb 30. fekete polietilén takaró a badacsonyi szőlőkben
- új módszer az erózióvédelemben

vid/kz bh ká

1969. március 14.

többéves kísérlet eredményeit értékelték az utóbbi napokban megtartott helyszíni szemléken badacsonyan, a szőlészeti kutatóintézet, valamint a műanyagipari kutatóintézet szakemberei a két intézmény kooperációjára a borvidék legnagyobb veszedelme, az erózió ellen irányul. először a lejtős szőlőkben a sorok közé és a teraszok oldalára műanyagot permeteztek, amely összefüggő réteget képezett. ezzel mintegy megkötötte, óvta a termőtalajt a víz és a szél kártevésétől. porózus szerkezete alkalmassá tette ezt a réteget a víz befogadására, de megakadályozta annak gyors párolgását. ez a módszer sikeresnek bizonyult. a kísérletben használt műanyag azonban rendkívül drága, s egyelőre nagyüzemi méretekben nem alkalmazható.

az elsősikereken felbuzdulva tovább próbálkoztak a műanyaggal, s a jóval olcsóbb fekete polietilén fóliával fedték be a teraszok meredek lejtőit, oldalait. az eredmény meglepő, mert nemcsak az eróziót akadályozták meg, hanem javították a szőlő tenyész körülményeit is. a csapadék lefolyását gátló oldalfalak az aszályos időre is elraktározzák a csapadékot, s így a szárazság nem gátolja a cukorképződést. a jól szigetelő takaró megóvjaa a tél viszontagságaitól, a talajmenti fagyoktól, és a növényt, mintegy melegíti a badacsonyi szőlőket.

a szőlész és vegyész kutatók számításai szerint a teraszos művelésnél a műanyag fólia alkalmazása holdanként alig nyolc és felezer forintba kerül, s öt évig ellenáll az időjárás kártévéseinek. ez idő alatt a termés minőségi és mennyiségi növekedésével megtérül a beruházás, s egyben távlatilag is biztosítja a szőlőtermelés alapvető feltételeit, a megfelelő vastagságú termőréteget, egyszóval az erózióvédelmet. /mti/

- 17 -

9.40 bh

15/120
1030 Dan

bb 31. halálos balesetek

i fe/tm bh cz

1969. március 14.

pénteken hajnalban a ferencvárosi vasutállomáson egy mozdony halálra gázolta denecs istván 46 éves mív géplakatost. a baleset ügyében a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

csütörtökön éjjel előtt egy 60-as jelzésű villamos a szabadság uton halálra gázolta kertész istván 76 éves nyilgdi-jast.

pécel községben jakus erzsébet 62 éves nyugdíjas nyárikony-hájának fala kidőlt és maga alá temette az asszonyt. sérülése-ibe a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 32. kilencven fokos látószöggel fotóznak az űrhajósok - százharminc éve fél óráig exponáltak - kiállításon a fényképe-zés relikviái

t tf/gk bh zs cz

1969. március 14.

a technika házában földszinti teremében és emeleti csarnokában a magyar fotóművészek szövetsége hét más szakmai egyesülettel és művelődési intézménnyel közösen - külföldi cégek meghívásával - rendezte kiállítássá a fényképezés szak-májából fotóművészetté fejlődött alkotói terület történeti relikviáit, tegnapi kellekelt és mai számaikat. sosem volt eddig ilyen szakmatörténeti tárlat hazánkban.

aktualitása a kiállításnak, hogy az idén lesz 130 éve, hogy a francia akadémia elfogadta a fényképezés találmányát, és a két feltaláló, nicephore niepce és louis jacques mandé daguerre részére életjáradékot szavazott meg, s megváltva így a találmányt, az emberiség rendelkezésére bocsátotta.

sok érdekességet tudhatnak meg most a látogatók a fény-képezés több mint ötnegyed százados krónikájából. például azt, hogy a daguerre által készített képhez 15-30 percig kellett exponálni. a gyerekcipős technikával sokszorosításra alkalmat-lan egyetlen pozitív képet kaptak, amelyen az oldalak tükörkép-szerűen fölcserélődtek. az élesség, a részletgazdagság miatt viszont a mai fotós sem elégedetlenkedhetne.

/folyt. köv./

- 18 -

10.25/szb

10³⁰ Mo
11⁰² DM

bb 32. kilencven fokos.... folyt./

elküldte a kiállításra a sárospataki múzeum azt a la-terna magicát, amely ii. rákóczi ferencé volt. más technikai érdekességek, szakmai relikviák érkeztek budapestre többek között a drezdai fotómúzeumból, a világhírű kodak-cég ang-liai és párizsi gyűjteményéből, valamint az agfa-gevaert archívumból. megannyi kevésse ismert tényre is fény derül. olyanokra, hogy a magyar kutató - petzval józsef - érdeme az első nagy fényerejű objektív, 1841-ből. a magyar fotós nevéhez fűződik a színes képtechika ugyanugy, mint a fotózás ugynevezett színroncsoló eljárása. daguerre után következő alakja a fotózásnak fox talbot, akinek a sokszorosító negatív-pozitív eljárás köszönhető. ez tökéletesedett a nedves eljá-rással, aminek kezdetekor nehéz munkája volt a fotografusnak: ötven kiló felszerelést kellett cipelnie, mert a felvételei helyén szüksége volt a sötétkammerára. a száraz eljárással vált tömegessé a fényképezés, ami végképp akkor lett közkincs, ami-kor 1884-ben georg eastmann elkészítette a mai tekercsfilm őst.

igazi látványosság a tárlat külföldi - ndk-beli, szovjet, csehszlovák, svéd, japán és más nemzetiségű - anyaga. a legmo-dernebb fényképezőgépek mellett filmfelvévők, vetítők sorakoz-nak, s a képtáviró sem hiányzik. van itt olyan hasselblad tí-pusu fényképezőgép, amelyet az űrfotózáshoz használnak az asztronauták. változtatható rajta a képméret, objektívjének látószöge 90 fok.

március 28-ig minden nap nyitva lesz a kiállítás, amely-hez érdemes szakmai előadások kapcsolódnak;./mti/

--
- 19 -

10.30. bh

10³⁰ Mo
11⁰² DM

bb 33. hazaérkezett angliai turnéjáról a magyar állami hangversenyzenekar együttese

k ol/tm bh cz

1969. március 14.

a magyar állami hangversenyzenekar 102 tagu együttese pénteken reggel külön repülőgéppel érkezett haza negyedik angliai turnéjáról. a nagy sikerű koncert-körút állomásai: london, new castle, wolverhampton, billingham, bristol, sheffield, yarmouth és ipswich voltak. a zenekart négy hangversenyen sulyok tamás, négy másik koncerten pedig erdélyi miklós vezényelte. az uti-repertoáron többek között bartók és kodály művek, beethoven és brahms kompozíciók szerepeltek. a londoni koncert szólistája igor ojsztrah volt, aki szostakovic hegedüversenyét tolmácsolta.

sulyok tamás röviddel az érkezés után adott villámbe-számolójában elmondotta az mti munkatársának, hogy sikeres vállalkozás volt a negyedik angliai turné is. ismerősként, nagy szeretettel fogadta az együttest az angol közönség, s elismerő hangon szuperlatívusokban nyilatkoztak az eddig megjelent kritikák is. olyan címekkel láttak napvilágot, mint például „visszajöttek a kedvenceink”, „vagy”, a legkedvesebb zenekarunk”, /mti/

--

bb 34. a lottó nyerőszámai

tm bh

1969. március 14.

a sportfogadási és lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a lenti járási művelődési házban megtartott lottószó-lósoláson a 11. játékhetén a következő számokat húzták ki:

23, 33, 57, 73, 82 .

/mti/

--

- 20 -

10.52 bh

11⁰⁰ no
11²⁰ - Dm

bb 35. megfelelő vetőmag-ellátás a tavaszi vetéshez

i jf/tr szb ie

1969. március 14.

az országban több mint négymillió hold vár tavaszi vetésre: a dunántul déli részein, - a baranyai és a somogyi vidékeken, - valamint az alföld nagyobb területein a nagyüzemek hozzáláttak a munkához. a földre kerülő vetőmag kétharmadát az országos vetőmagtermeltető és ellátó vállalat biztosítja, amely azonban nincs monopolhelyzetben. egész sor termelőszövetkezet, állami gazdaság és intézmény „háziilag”, állította elő a szaporító anyagot, amelyből eladásra is jut. a tavaszi növények termőterülete a szakemberek szerint nagyjából a tavalyihoz hasonlóan alakul, legfeljebb az évelő pillangósok aránya növekedik egyéb kultúrákhoz képest.

a koratavaszi növények vetésének kedvez a március közepi időjárás. az ország nagyobb területein alkalmassá vált a talaj a mag befogadására - ezekben a napokban azonban hátrányt jelent, hogy az elmúlt év őszéről csaknem másfélmillió hold mélyszántása húzódott át és erre a munkára külön gondot kell fordítani a nagyüzemeknek.

a vetőmag termeltető vállalat tájékoztatása szerint az ellátás megfelelő, az igények 95-98 százalékát ki tudják elégíteni. a vetőmag nagy többségét már át is vették az üzemek. kisebb lemaradás van a külföldi megrendelésre végzett vetőmagtermelésben, ugyanis késik az ugyancsak külföldről érkező borsó vetőmagszállítmány, emiatt kell várakozniuk a termelőknek. jelentős készletek vannak lucernából, az elmúlt évben még hiánycikknek számító fontos takarmánynövény vetőmagjából 1969-ben minden igényt kielégítenek. eddig 110 vagonnyi vetőmagot küldtek el a megrendelőknél. tavaszi árpából 450 vagon szállítottak le és zabból is maradéktalanul átvették a termelők az igényelt 170 vagonos mennyiséget. étkezési és takarmányborsóból az elszállított vetőmag 70 000 holdra elegendő. vörösherből az elmúlt évben gyengébb volt a termés, s ez az idei vetőmagellátáson is megérződik, a megrendeléseknek mintegy 20 százalékát nem tudják teljesíteni. a gazdaságok azonban ahol erre mód van - lucernával helyettesítik ezt a takarmánynövényt.

az agrotárszti telepein a tavaszi munkákhoz szükséges talajművelő eszközökből megfelelő készlet áll rendelkezésre. a román importból biztosított 1 150 kukoricavetőgépből 600-at vettek át a vidéki agroker telepek. a 30_0 szovjet gabonavetőgépből több mint 200-at már le is szállítottak a megrendelőknél. /mti/

--

-21-

12.20/ju

12²⁰ no

bb 36. nagyberendezések importja a negyedik ötéves terv vegyipari beruházásaihoz - a chemokomplex vezérigazgatójának nyilatkozata

1 sz/j je bh cz

1969. március 14.

a chemokomplex külkereskedelmi vállalat az utóbbi időben több nagy arányú importügyletről kezdett tárgyalásokat, s ezek közül néhányat szerződéskötéssel már le is zárt. ezekről az üzleti tárgyalásokról tájékoztatta az mti munkatársát gazdag ervin, a chemokomplex vezérigazgatója.

mivel a hazai vegyipari gépgyártás csak egyes típusokat bocsát ki - bár többféle berendezést exportálunk, - és gyorsan fejlődő vegyiparunk beruházási javaiból - túlnyomórészt importra szorulunk. tavaly 70 százalékkal nagyobb importot bonyolítottunk le, mint a vállalat alakulásának évében, 1963-ban. az évi behozatal értéke elérte a másfélmilliárd forintot.

- a legutóbbi tárgyalások nyomán szerződést írtunk alá a milánói snia viscosa céggel, amelytől mintegy hárommillió dollár értékben vásároltuk meg az osztrák kooperációban létesítendő, évi 5000 tonna kapacitású poliakrilnitril-szálgyártó üzem berendezéseit a magyar viscosagyár részére. a tiszamenti vegyiművekben most szerelnek egy olyan polietilengyárat, amelynek gépeit négy millió fontért vásároltuk angliából.

ezek értékét megközelítik azok a berendezések, amelyeket a tiszamenti vegyiművek etilénüzeme részére szereztünk be a szovjetunióból, a műanyag- és műszálgyártás már eddig is több üzem teljes berendezésének importját tette szükségessé; - a nyergesujfalun működő első műszálgyártó üzem berendezéseit az nszkból importáltuk - feladatot kaptunk további piackutatásra.

- ezzel és több más importtal lényegében a negyedik ötéves terv új nagy vegyipari beruházásait készítjük elő. államközi szinten a közelmúltban jött létre megállapodás a szeged-algyői gázprogram keretében épülő gázfeldolgozó üzem berendezéseinek vásárlásáról. ennek alapján megkezdtük a magánjogi szerződés előkészítését. ehhez csatlakozik a gázprogram megvalósításához szükséges kompresszorvásárlás franciaországból, mintegy másfélmillió dollár értékben. a kénsavgyártás fokozásához újabb gyárat kíván üzembe helyezni népgazdaságunk, s ennek berendezéseit Lengyelországból rendeltük meg. az alumíniumipar távlati fejlesztési tervével összhangban szintén megkezdtük a legfontosabb beruházások előkészítését.

/folyt.köv./

- 22 -

13.15 bh

136/120

bb 36. nagyberendezések... folyt/ bh

- miközben a következő ötéves tervidőszak fejlesztési programjának előkészítésével foglalkozunk, természetesen sok, ugynevezett napi feladatot is meg kell oldanunk. egyike ezeknek például a répcelaki szánsavgyár hetreállításához szükséges külföldi berendezések soronkívüli, gyors beszerzése.

- bár a chemokomplex működésében elsődleges az import gazdaságos és műszakilag legmegfelelőbb lebonyolítása, de emellett fontos feladatunk az export fokozása. 1960 óta megháromszorozódott a vegyipari gépek, berendezések kivitele, és az import-export arány az 1963. évi 3:1 helyett 1968-ban 1,5:1 volt. -vagyis miközben fokozódott az import, erőteljesen növekedett az export is. 1968-ban össz-importunk 60 százaléka származott a szocialista országokból, viszont az össz-exportnak 94 százaléka irányult oda. széleskörű piackutatást folytatunk a szocialista országokban, elsősorban a szovjetunióban, hogy felkutatjuk, milyen újabb gépeket, berendezéseket vásárolhatunk onnan, ugyanakkor erőteljesebb piaci munkát kívánunk folytatni az export növelése érdekében a tőkés országokban is. /mti/

--

bb 37. losonczy pál látogatása somogy megyében

vid-kz/ mné ká bh cz

1969. március 14.

csütörtökön kétnapos látogatásra somogy megyébe érkezett losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, a kaposvári járás országyűlési képviselője. csütörtökön kaposvárott a megyei pártbizottságon németh ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára és böhm józsef, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke fogadta. a kora délutáni órákban az elnöki tanács elnöke a megyei vezetők társaságában kadarkutra látogatott, ahol megtekintette a kaposvári ruhagyár nemrégiben megnyitott fióküzemét. losonczy pál elismeréssel nyilatkozott az üzem munkájáról, majd megtekintette az ovodás- és általános iskolás manekenek ruhabemutatóját. a gyár legújabb termékeit vonultatták fel a vendég előtt. ezután a megyei, a járási és a községi vezetőkkel, valamint a helybeli termelőségvetkezet képviselőivel tárgyalt. egy kedves magánjellegű meghívásnak is eleget tett az elnöki tanács elnöke. koszticza vendel társaságára látogatott, ahol sok szó esett a multról, a parasztemberek jelenéről és jövőjéről.

pénteken a látogatás második napján somogy megye vezetők társaságában visnyére utazott losonczy pál. a helyi vezetők és a lakosság nagy szeretettel fogadta az elnöki tanács elnökét, aki megtekintette a helybeli termelőségvetkezetet. a látogatás következő, s egyben utolsó állomása hedrehely volt. /mti/

- 23 -

13.22 bh

136/120

bb 38. időjárásjelentés

tné-ju

1969. március 14.

a meteorológiai intézet jelenti március 14-én 12.30 órakor:

felhős, enyhe idő

Kontinensünk nyugati és középső részén fölé élénk déli, délnyugati szelekkel tovább folytatódik az enyhe, nedves levegő beáramlása. hatására nyugat-európában és a földközi tenger térségében sokfelé esik az eső. Lengyelországban és a szovjetunió európai területének középső részén többfelé havazik. Észak-európa felett lassan leszálló mozgások következtében általában kevés a felhő, hajnalban és reggel többfelé párák, ködös az idő. Közép-európában a csütörtökre mért legmagasabb hőmérsékletek általában 5.-7 fokkal magasabbak voltak az elmúlt évek átlagánál. Szombaton a Kárpát-medencében enyhe marad az idő, de főként a déli megyékben többfelé kell esőre számítani. Hazánkban csütörtökre változóan felhős, enyhe idő volt. Főként a Duna vonalától keletre többfelé esett az eső. A lehullott eső mennyisége általában a csapadéknymó és 3 mm között váltakozott, de tízbebecsen 5 mm-t mértek. Azokon a helyeken, ahol több órán keresztül sütött a nap, 15-18 fokos maximumok alakultak ki. Az erdősen felhős helyeken viszont csak 11-14 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála. Ma hajnalra csak 4-10 fokig hűlt le a levegő. Délelőtti országszerte folytatódott a változóan felhős, enyhe idő. A déli, délnyugati szél helyenkint megerősödött, 11 órakor 11-16 fok közötti hőmérsékletet mértek.

Budapesten csütörtökre a hőmérséklet napi középértéke 12.2 fok volt, a sokévi átlagnál 7.8 fokkal magasabb. Ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet 15 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 752 mm, mérsékelten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: felhős idő. Főként a déli megyékben többfelé eső. Mérsékelt, időnkint élénk délnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 13-18 fok között. A Duna víz-állás Budapestnél 235 cm. /mti/

--

13.05/ju

-24-

13¹⁰ h

bb 39. az igény: ezer agrókémikus - közösen képezi a specialistákat a keszthelyi agrártudományi főiskola és a veszprémi vegyipari egyetem

vid/kz/ tné bh hk

1969. március 14.

hazai egyetemünk történetében egyedülálló együttműködést határozott el a keszthelyi agrártudományi főiskola és a veszprémi vegyipari egyetem. A két rangos dunántúli felsőoktatási intézmény együtt oldja meg a műtrágyák, a növényvédőszeres és általában a kémiai anyagok biztonságos és szakszerű felhasználását szavatoló agrókémikusok képzését. A vegyészetben is alaposan jártas agrármérnökök képzésének megszervezését az a körülmény indokolja, hogy a következő években többszörösére nő a vegyi anyagok felhasználása a mezőgazdasági üzemekben s ezzel együtt a választék is oly nagymértékben bővül, hogy a használatukat a jelenlegi szakember-gárda már képtelen lesz ellátni. Az oktatási terv szerint az agrókémikusok mezőgazdasági, biológiai oktatása keszthelyen történik, a vegyészeti ismereteket pedig a veszprémi vegyipari egyetem jól felszerelt laboratóriumaiban neves szakemberektől sajátítják el. Az együttműködést, törvénybe iktató, tanácsulésen megjelentek a gyakorlat képviselői is. Mint rámutattak, a felmérések szerint a termelészövetkezetekben, az állami gazdaságokban és a növényvédő állomásokon azonnal el tudnának helyezni ezer agrókémikust. A két felsőoktatási intézmény együttműködésére alapozott képzésük ez év szeptemberében kezdődik meg. /mti/

--

bb 40. megnyitották a fásítási hónapot

vid-kz/ tné bh hk

1969. március 14.

Pénteken szolnokon földes László mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes megnyitotta az 1969. évi országos fásítási hónapot. A megnyitó ünnepség szolnoki megrendezése elismerése volt annak a kitűnő eredménynek, amit a megye a felszabadulás óta a fásításban elért: 0.7 százalékról 4 százalékra növelték az erdők arányát ezen a fában rendkívül szegény vidéken. A nagyszabású munkából az állami erdőgazdaságok mellett a termelészövetkezetek is kivették a részüket. Jelenleg 10.500 hold erdő van a tulajdonukban; az idén is újabb 1000 holdat telepítenek. Sok közös gazdaságban már önálló üzemi erdész irányítja az erdőművelést, s több helyütt foglalkoznak termelészövetkezetek közötti erdőtársulások életrehívásának gondolatával is. /mti/

--

- 25 -

13.55 bh

13¹⁰ h
13¹⁰ h

bb 41. országos korrozívvédelmi bemutató a Lábodi állami gazdaságban

vid/kz/tné-ju hk

1969. március 14.

országos korrozívvédelmi bemutató volt pénteken a Lábodi állami gazdaságban. mint ez alkalommal rámutattak, mezőgazdaságunknak évente mintegy 700 millió forint kárt okoz a gépek rozsdásodása. megakadályozására - hazai és külföldi anyagok felhasználásával - a múlt évben nagyszabású kísérletek kezdődtek a Lábodi állami gazdaságban. a hazai anyagok közül a kk 18 és a 4-47-es zsírok, a külföldiek közül a svájci techtyl vált ki a legjobban. ezek az anyagok - mint a bemutatón bejelentették - már kaphatók is. /mti/

-. -

bb 42. egy hét múlva indulnak a balatoni hajók

vid/kz-ju hk

1969. március 14.

az enyhe, szeles időjárás az utóbbi napokban teljesen összetördelte a Balaton jégpáncélját: felületének 90 százalékán már hullámzik a tó vize. a szélről kergetett kisebb-nagyobb jégtáblák jelenleg még veszélyeztetnék a hajókat, de a mahart illetékes vezetőinek tájékoztatása szerint március 21-én, a hivatalos tavasz első napján, már nem lesz akadálya, hogy megindítsák a járatokat. az indítás a hagyományos ünnepséggel történik majd a Siófoki kikötőből. a balatoni hajókkal az idei nyári szezonban egyszerre több mint ötezeröttszáz személyt szállíthatnak. /mti/

-. -

bb 43. megkezdtek a nyereségrészesedések kifizetését Komárom megyében

vid-kz/mné-ju hk

1969. március 14.

pénteken a megyében elsőként a Komárom megyei állami építőipari vállalat valamennyi munkahelyén kiosztották a nyereségrészesedést. a megelőző évnek éppen kétszeresét, 5,6 millió forintot fizettek ki, több mint kétezer építőipari dolgozónak. tavaly már évközben is részesedtek a vállalat dolgozói a termelékenyebb, gazdaságosabb munka eredményéből. a nyereség terhére már évközben is csaknem 1,5 millió forintot fizettek ki. a vállalat munkahelyein a termelés növekedésének üteme meghaladja az országos átlagot. /mti/

-. -

- 26 -

14.00 bh
14.04 meli
14.05 Dny

bb 44. mezőgazdasági épületek új vázszerkezeteinek országos bemutatója szolnokon

vid/kz ká bh hk

1969. március 14.

a mém mezőgazdasági tervező vállalata és a szolnoki mezőgazdasági gépjavitó vállalat pénteken országos szakmai bemutatón ismertette az érdekelt szakemberekkel a könnyűpaneles mezőgazdasági épületek újfajta acélváz szerkezetét. a mezőgazdasági építési igényeit a tapasztalatok szerint nem lehet kielégíteni egyféle vázszerkezettel. az agroterv szakemberei ezért úgynevezett takaréktüreges, vonóvas nélküli kétcsuklós vázszerkezetet terveztek és annak alkalmazását javasolják az építkező gazdaságoknak. az agroterv a gyártó vállalatok ajánlatai közül a szolnoki mezőgazdasági gépjavitó vállalatét fogadta el. a pénteki tapasztalatcserén sikeresen végrehajtották a vázszerkezetek terhelési próbáit. a szakemberek véleménye szerint a takaréktüreges váz kevesebb anyagot igényel és lényegesen gazdaságosabb a hegesztett gerinclemezes megoldásnál. az új váz korrozívvédelem szempontjából is előnyös. gazdaságosságára jellemző, hogy az új váz ára kereken 8 ezer forint, 4 ezer forinttal olcsóbb a korábbi típusnál. az agroterv megállapodott a mezőgazdasági gépjavitó vállalattal mintegy 15 millió forint értékű sertéstelep vasváz szerkezetének a gyártására. /mti/

-. -

bb 45. elutazott ezzen erban - rendkívül elégedett a budapesti megbeszélések eredményeivel - mondotta repülőtéren nyilatkozatában

t di/hné-ju zs hk

1969. március 14.

pénteken elutazott budapestről ezzen erban, a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága elnökségének tagja, a csehszlovák nemzeti front elnöke és felelőse. a vendéget kálalai Gyula az MSZMP politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke és felelőse, továbbá Erdei Ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, Bugár Jánosné, a népfront főtitkárhelyettese, Mátyás László, a népfront titkára és Sebestyén Nándorné, a népfront osztályvezetője, az országos béketanács titkára bucsúztatta a ferihegyi repülőtéren. jelen volt Ladislav Vince, a budapesti csehszlovák nagykövetség tanácsosa.

/ folyt. köv. /

14.45/ju

14.50 meli

16.00

-27-

a csehszlovák nemzeti front elnöke elutazása előtt adott nyilatkozatában elmondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a csehszlovák nemzeti front az 1968 január előtti politikai helyzetben gyakorlatilag holt szervezet volt. ez az állapot egészen a múlt év derekáig tartott. ebben az időszakban elsősorban a front egyes helyi szerveiben ment végbe a demokratizálási folyamat. a csehszlovák nemzeti frontban országos méretekben 1968 júniusában, júliusában kezdtek kibontakozni a megújulásra irányuló törekvések. ezek jegyében kerestük a legjobbat módszereket és eszközöket ahhoz, hogy elősegítsük az egész csehszlovák társadalom demokratikus fejlődését.

- csehszlovákiában - a hagyományok hatására - a kommunista párt, a társadalom vezető ereje mellett néhány más politikai párt is működik. ezek nem marxista orientációjú pártok, de együttműködnek velünk a szocializmus építésében. a nemzeti front az ország társadalmi és tömegszervezeteit, köztük a forradalmi szakszervezeti mozgalmat, az ifjúsági szövetségeket, a parasztok fogyasztási szövetkezetét, az értelmiségiek szervezeteit, a faszizmus elleni harcosok szövetségét, valamint a csehszlovák-szovjet baráti társaságot tömöríti. a csehszlovák nemzeti front programja világosan szocialista program. a front minden tagszervezetének az a feladata, hogy elősegítse a programban foglalt célok elérését.

- csehszlovákiában a múlt évben kidolgoztuk és elfogadtuk a nemzeti frontról szóló törvényt, amely kimondja, hogy az országban nem létezhet legálisan olyan politikai szervezet, amely szocializmus ellenes tevékenységet fejt ki; a nemzeti front keretein kívül nem ad lehetőséget politikai szervezet működésére. a nemzeti fronton belül kell tehát megteremteni a demokratikus együttműködés maximális feltételeit.

/folyt.köv./

14.58/szb
1572 Leli'
16

a nemzeti front, élén a kommunista párttal, kifejezi a csehszlovák társadalom szocialista egységét és differenciáltságát is. ez egyébként felépítésében is megmutatkozik. a nemzeti front platformot jelent, ahol érvényesülhetnek, hangot kaphatnak a különböző nézetek és érdekek, amelyeket demokratikus viták alapján a nemzeti fronton belül kívánunk egyeztetni és egyesíteni.

evzen erban ezután így folytatta:

- rendkívül elégedett vagyok magyarországi látogatásunk és tárgyalásaink eredményével. bármerre jártunk, mindenütt szívélyes, baráti légkör fogadott bennünket. örömmel tölt el, hogy találkozhattunk és eszmecserét folytathattunk kádár jánossal, kállai gyulával és más, vezető politikusokkal. valamennyien nagy érdeklődést és megértést tanúsítottak a csehszlovákiai helyzet, csehszlovákia szocialista fejlődése iránt. beszélgetéseink nyílt, elvtársi légkörben zajlottak le, s azt is elmondhatom, hogy a legőszintébb, baráti érzésekkel térek haza.

- megbeszéléseink során az érdekek azonosságából indultunk ki, egyetértettünk abban, hogy budapesti látogatásunk új lendületet ad a hazafias népfront és a nemzeti front együttműködésének. közös érdekünk és törekvésünk, hogy a két ország közötti kapcsolatokat, amelyek összekötik a csehszlovák szocialista köztársaságot és a magyar népköztársaságot, politikai aktivitással is kibővítsük, megszilárdítsuk, s mozgalmaink együttműködésével népeink igazi, eleven kapcsolatává fejlesszük. ennek szellemében állapodtunk meg abban, s fogalmaztuk meg a közös nyilatkozatban is, hogy tovább gazdagítsuk a népfront és a nemzeti front együttműködését. határozott véleményem, s ebben is teljes a nézetazonosság közöttünk, hogy szükség van a két mozgalom vezetőinek rendszeres találkozóira, amelyek mindkét fél számára hasznosak. a csehszlovák nemzeti front mind a szocialista országokkal, mind a kapitalista országok haladó mozgalmával erősíteni kívánja kapcsolatait. nemzetközi tevékenységünk terveiben jelentős helyet foglal el a hazafias népfronthoz fűződő kapcsolataink erősítése.

/ folyt.köv./
15.03/-s
174 Leli'

16

bb 45. /elutazott... 3. folyt./-szb

- budapesti megbeszéléseink során kölcsönösen tájékoztattuk egymást országaink politikai fejlődéséről és mozgalmaink tevékenységéről. megismerkedtünk a népfront munkájának legjelentősebb vonásaival. vendéglátóink értékes dokumentumokkal és más anyagokkal is megajándékoztak bennünket, amelyeket hazatérünk után gondosan fogunk tanulmányozni. érdekes volt számunkra a népfront helyi szerveinek tevékenysége. úgy érzem, hogy magyar barátaink gazdag tapasztalatokkal rendelkeznek ezen a területen, s ezeket mi is jól hasznosíthatjuk csehszlovákiában. ugyanígy azok a módszerek és eszközök is felkeltették érdeklődésünket, amelyekkel a hazafias népfront - különösen a mezőgazdaságban - részt vállalt az új gazdaságirányítási rendszer bevezetéséből - mondotta ezzen erban, aki végezetül új sikereket kívánt népünknek a szocializmus építésében. /mti/

..-

bb. 46. 376 millió szelvény, 8.7 millió nyertes, félmilliárd forint nyereség - totó-lottó sajtótájékoztató

t kf/kf/ie/ll hk

1969. március 14.

a sportfogadási és lottó igazgatóság pénteken az otp székházában tartotta hagyományos tavaszi sajtótájékoztatóját, amelyen szonár ferenc igazgató a két népszerű játék üzleti eredményeit, s az idei terveket ismertette.

a lottó és a toto elmúlt évi mérlege kedvezően alakult, a felnőttek játékos kedve változatlan. egy esztendő alatt összesen 376 millió szelvényt - 60 millió totó és 316 millió lottószelvényt - vásároltak a fogadók, heti átlagban mintegy negyvezerrel többet az előző évinél.

a totóban több mint 1.1 millió nyertes szelvényre 107.5 millió forint nyereség jutott. a tavalyi legnagyobb totónyereség 1 123 825 forint volt. a lottozók 7.6 millió szelvényen értek el nyereségre jogosító találatot, s ezekre mintegy 174.7 millió forintot kaptak kézhez. ezenkívül 99 millió forint értékben 17 554 tárgynyereség - köztük főnyereségként 30 örökösök és 32 személygépkocsi - jutott a szerencsés játékosoknak a havi jutalom-sorsolásokon. tavaly 10 telitalálatos lottószelvény akadt, közülük egyre két és félmillió forintos főnyereséget fizettek ki.

a totóban az idén is megrendezik - öt héten keresztül - a nyári totókupa ajándéksorsolást, s ugyancsak nyáron az előfizetéses lottószelvények tulajdonosai között hirdetnek pályázatot, ajándéksorsolással. az év végére terveznek lottórendkívüli jutalom sorsolást is. az igazgató végül bejelentette, hogy a fogadók kívánságának megfelelően ezentúl a teljes szobaberendezések helyett butor vásárlási utalványokat sorsolnak. /mti/

..-

15.30/11

- 30 -

1392 Leli
10*

bb. 47. jogásznapi kaposvárott

vid-ká/gy/hk

1969. március 14.

a tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileuma tiszteletére pénteken kaposvárott jogásznapi kezdődtek. a kétnapos ülésen részt vesz dr. szénási géza a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze és dr. prandler árpád, a magyar jogászszövetség főtitkára is.

az ünnepi ülést dr. halász jános megyei főügyész nyitotta meg, majd dr. szénási géza mondott ünnepi beszédet. /mti/

..-

bb. 48. forradalmi szavalóverseny petőfi szülőfalujában

vid-fm/ká/gy/hk

1969. március 14.

pénteken kétnapos forradalmi szavalóverseny kezdődött kiskörösi, a járási és a községi kisz-bizottság rendezésében. a vetélkedőt petőfi sándor emlékének szentelte a költő szülőfalujának ifjúsága. középiskolás diákok, üzemi kiszisták és katonafiatalok forradalmár költőink legszebb verseit adták elő. az ifjú versmondók szombaton délután diszbemutatót tartanak a kiskörösi járás párt- és tanácsháza dísztermében. /mti/

..-

bb. 52. a pécsi orvosegyetem és a mecseki szénbányák közös jubileumi kiállítása

vid-fm/ká/gy/hk

1969. március 14.

pécs egyetemi negyedében, a négyszáz ágyas új klinika csarnokában közösen rendezett kiállítást a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére az orvosegyetem és a mecseki szénbányák. a hatalmas táblákon látható több mint száz kép a dicsőséges 133 nap eseményeit idézi fel, továbbá ismerteti a szovjet egészségügyi hálózat fejlődését. /mti/

..-

15.45/gy

- 31 -

15° Leli
16° L

bb. 49. ünnepség a szekszárdi direktorium megalakulásának 50. évfordulóján

vid-fm/ká/gy/hk

1969. március 14.

pénteken ünnepi ülést tartott a szekszárdi városi tanács és hazafias népfrent-bizottság annak emlékére, hogy tolna megye székhelyén ötven évvel ezelőtt ugyanezen a napon a magyar tanácsköztársaság kikiáltása előtt egy héttel, a munkásság kezébe vette a hatalmat. az emlékülést a régi megyeháza dísztermében tartották - ahol félévszázaddal ezelőtt megalakult a szekszárdi direktorium. az akkori népgyűlés a kormánybiztos főispánt megfosztotta hatalmától, s öttagu direktoriumra bízta a város és a megye irányítását. a március 14-i szekszárdi székhely foglaltást követően, március 15-én tengelicen és bonyhádön is kezébe vette a hatalmat a munkásság.

az emlékülésen ruzsa jános, a szekszárdi városi pártbizottság első titkára köszöntötte az ötven évvel ezelőtti forradalmi események résztvevőit, majd dr. nedók pál, a városi tanács vb megbízott elnöke mondott ünnepi beszédet. /mti/

..

bb. 51. a szabolicsi fotópályázat eredménye

vid-fm/ká/gy/hk

1969. március 14.

pénteken értékelte a zsűri nyiregyházán a szabolics-szatmár megyei tanács vb elnöke által a magyar tanácsköztársaság 50 éves jubileuma alkalmából meghirdetett fotópályázatra beküldött munkákat. a pályázatra több mint 300 - a megye életét, tájait, lakosait bemutató - kép érkezett. a zsűri az amatőrök kategóriájában az első és a második díjat összevonta, s három második helyezettet jutalmazott 800, illetve 600-600 forinttal. juhász csaba kisvárdai pályázó nyerte a 800 és az egyik 600 forintos díjat. a másik 600 forintos díjat csernusi endre nyiregyházi lakos kapta. a hivatásos fotósok közül feherváry ferenc mti-fotós négy képe első díjat, poczmann jános mti-fotós három képe második díjat kapott. /mti/

..

15.45/11

- 32 -

1570 2-ell

16.00

bb. 55. tizenkilenc év alatt több mint ötezer mérnök végzett a miskolci nehézipari műszaki egyetemen - ülést tartott a városi tanács

vid-fm/ká/gy/hk

1969. március 14.

miskolc megyei jogú város tanácsa pénteken ülést tartott dr. fekete lászló elnökletével. az ülésen résztvettek a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanárai, oktatói, párt- és kisz-bizottságának képviselői, dr. zámbo jános rektor vezetésével. résztvett a tanácsülésen cseterki lajos a népköztársaság elnöki tanácsának titkára és dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes.

a tanácsülésen megvitatták a felsőoktatási intézmény és a városi tanács, illetve a város kapcsolatait.

augusztusban lesz husz éve, hogy a kormány elrendelte a miskolci nehézipari műszaki egyetem felállítását. az oktatás 1949-ben a város által ideiglenesen rendelkezésre bocsátott épületekben kezdődött meg. kerekén tíz esztendő telt el addig, amíg a város és a tapolcai üdülõhely közötti völgyben megteremtették az „egyetemváros” felépítésének feltételeit. 1959-ben fejeződött be a bányász- és a kohász-kar átköltözése sopronból.

az egyetemnek jelenleg csaknem 2 800 hallgatója és több mint 350 oktatója van. az eltelt 19 év alatt 5 024 gépész-, kohó- és bányamérnököt képeztek ki. a központi könyvtárban - amely az idén kap új épületet - csaknem 300 ezer kötet könyv és 2 500 folyóirat szolgálja a hallgatók képzését.

az egyetem eddigi teljes beruházási költsége 630 millió forint. a még szükséges létesítmények elkészítéséhez további száz millió forintra van szükség.

az egyetemi diákság és a város fiatalsága közötti kapcsolatot illetően, a tanácsülés állást foglalt abban, hogy a művelődési programok, sportesemények egyeztetésében, az egyetemre külső diákok korrepetálásában és számos más téren az eddiginél jobban ki kell használni az együttműködés lehetőségét.

eredményes az egyetem együttműködése az ipari üzemekkel, a borsodi szénbányákkal, a lenin kohászati művekkel, a diósgyőri gépgyárral. hasonlóképpen mind az oktatói kar, mind pedig a felsőéves hallgatók tevékenyen résztvesznek a mtesz különböző tagegyesületeinek munkájában.

a tanácsülésen felszólalt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes. /mti/

..

16.00/gy

- 33 -

1604 2d.

16.00

bb. 50. „társadalom és nemzet a tanácsköztársaságban,, - tudományos ülés az elte-n

t fe/j/zs/il nk

1969. március 14.

a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából pénteken tudományos ülészeket rendeztek az eötvös Loránd tudományegyetemen. dr. köpeczi béla tanszékvezető egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes megnyitó szavai után Kirschner béla docens, az egyetemi pártbizottság titkára „társadalom és nemzet a tanácsköztársaságban,, címmel tartott vitaindító előadást. a tanácskozáson, magyar professzorokon kívül felszólaltak a jubileumi ünnepekre hazánkba érkezett külföldi vendégek: walter holtscher, az osztrák kommunista párt központi bizottságának tagja, a lipcsei egyetem vendégprofesszora, martin viector, a pozsonyi komensky egyetem jogtörténeti karának professzora és nikola petrovics professzor, a belgrádi történelemtudományi intézet munkatársa./mti/

--

bb. 53. földgáztüzelésre állítják át a rudabányai vasércdusitót

vid kz/mné/ká/il nk

1969. március 14.

hétmillió forintos költséggel korszerűsítik - földgázra állítják át - a rudabányai vasércdusitómű tüzelési rendszerét. a munka megkezdődött. az év végéig elkészül a földgáz fogadó állomás, s a kemencéket is felszerelik a gázadagoló és szabályozó automatákkal. a földgázt a miskolc-ózd közötti távvezetékkel viszik rudabányára. az üzem eddig generátor gázt használt, s ennek előállítására évente 25 millió forint értékű szenet vásárolt. a földgáz használata lényegesen gazdaságosabb lesz: a beruházás így egy év alatt megtérül./mti/

--

bb. 56. az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportjának ülése

vid kz/mné/ká/il nk

1969. március 14.

a takarékoság helyzetéről tárgyalt pénteken salgótarjánban megtartott ülésén az országgyűlési képviselők nógrád megyei csoportja. az év elejétől - mint rámutattak - munkanaponként átlagosan egymillió forinttal nőtt a megyében a betétállomány, s március közepére meghaladta a félmilliárd forintot.
/folyt.köv./

- 34 -

16.05/gy

1609 2-el'

16 2-el'

bb. 56./ az országgyűlési ... folyt./ il

a betétkönyv tulajdonosok száma több mint 60 000. az iskolai takarékosági mozgalomban nógrád megye az elsős helyet foglalja el. a mozgalom azonban csak az általános iskolákra terjed ki, s ez hibájának tekinthető. ajánlatos volna a középiskolásoknak megfelelő takarékosági forma bevezetése./mti/

--

bb. 54. országos növényvédelmi tanácskozás keszthelyen

vid kz/mné/ká/il nk

1969. március 14.

több mint 500 növényvédelmi szakember, főiskolai és felsőfokú technikai hallgató tanácskozott pénteken keszthelyen a növényvédelem és a növényvédelmi szakoktatás időszerű feladatairól. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium képviselői többek között arra hívták fel a résztvevők figyelmét, hogy a növénytermelés eredményének javítása szükségessé teszi növényvédelmi szolgálatunk korszerűsítését, ezenkívül is a szakemberképzés kiterjesztését. a felsőfokú képzés fejlődése mellett örvendetesnek ítélték a tanácskozás résztvevői azt a tényt, hogy az elmúlt évben csak 3 500 mezőgazdasági dolgozó szerzett növényvédelmi szakmunkás bizonyítványt, s több mint 700-an kaptak növényvédelmi gépész-szakmunkás minősítést. a képzés megjavítását és kiterjesztését indokolja az a közelmúltban megjelent határozat is, amely szerint az „erős méreg,, feliratu vegyszereket 1970. március 1-től kizárólag megfelelő képzettségű szakemberek kezelhetik./mti/

--

bb. 57. külföldi utazások részletfizetésre

i kf/tné/ie/il nk

1969. március 14.

az országos takarékpénztár megállapodott az ibusz-szal és az express utazási irodával, hogy a szocialista országokba irányuló csoportos társasutazások költségeinek részbeni fedezetére március 15-től kezdve kölcsönt folyósít.

a társasutazások részvevőinek a jelentkezéskor csak a meghatározott előleget kell készpénzben befizetniük, a fennmaradó összegre a takarékpénztár kölcsönt nyújt. az utazási kölcsön az ibusz 2 000 forinton felüli, s az express utazási iroda 1 000 forintot meghaladó utazásaira venhető igénybe.

az utazási kölcsön feltételei azonosak az áruvásárlási hitel feltételeivel./mti/

--

- 35 -

16.10/11

16 4 11

16 11

bb. 58. a belkereskedelmi minisztérium állásfoglalása az ellátatlan területekről

i kf/kf/1e/1l hk

1969. március 14.

egy idén megjelent kormányrendelet értelmében az ellátatlan területeken üzletet nyitó, az ott működő kiskereskedőt adómentesség illeti meg. a rendelet szerint a kereskedelmi szakigazgatási szerv állásfoglalása az irányadó az adómentesség megállapításához.

a belkereskedelmi minisztérium a tanácsi kereskedelmi osztályok munkájának megkönnyítésére, s az egységes állásfoglalás érdekében, irányelvként meghatározta az ellátatlan terület forgalmát. ennek alapján a tanyai települések és a magánereből épült új települések - ahol állami, vagy szövetkezeti bolt nincsen - minősülnek ellátatlan területeknek. ide tartoznak a községek s a városok peremkerületei is, amennyiben helyileg ellátatlan lakosság száma minimálisan 1 000 fő és a legközelebbi - kiszolgálásukra alkalmas kapacitással rendelkező - üzlet legalább 500 méter távolságra van./mti/

..-

bb. 60. a magyar újságírók országos szövetségének elnöksége

fe/j/1l zs hk

1969. március 14.

pénteken ülést tartott. részt vett az ülésen jiri kubka, a nemzetközi újságíró szervezet főtitkára, aki beszámolt a nusz 1966 októberében tartott berlini kongresszusa óta végzett munkáról. ezután előzetes tájékoztatást adott a nemzetközi szervezet végrehajtó bizottságának soron következő üléséről, amelyet májusban balatonszéplakon rendeznek meg./mti/

..-

- 36 -

16.14. 2. el.

16.14.

bb. 62. az idei első diszletvita a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán

vid-fm/gy/hk

1969. március 14.

a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán pénteken tartották meg az idei első diszletvitát. a nyáron bemutatásra kerülő produkciók közül elsőnek bízot carmen-jének kulisszaterveit varga mátyás kossuth-díjas érdemes művész mutatta be dr. tari jánosnak, a játékok igazgatójának és szcenikai vezetőinek.

amint a megbeszélésen elhangzott, varga mátyás diszletei kis spanyol falut varázsolnak majd a dóm téri színpadra. az emelvények és lépcsősorok hegyoldalban futó utcák képét idézik. ezek között helyezkedik el - jelképesen - az órség, a dohánygyár és az aréna épülete. a monumentális diszletek legnagyobb magassága meghaladja majd a 10 métert. az alapdiszlet építményeit felhasználva rendezhetők be a különböző jelenetek. így a kocsmái kép lámpionokkal zongorával illusztrált helyszíne, sőt a csempésztanya is, amely ezuttal - a hagyományoktól eltérően - nem sziklás tájon lesz, hanem egy bálákkal, ládákkal zsufolt raktárban.

a különböző magasságokban elhelyezkedő diszletelemek - mikó andrás rendező elképzeléseit figyelembevéve - kitűnően alkalmasak a kórus, a statisztéria látványos mozgatására. ugyanakkor megfelelők látszik arra is, hogy az énekesek, az énekkar tagjai minden pontról jól láthassák roberto benzit, a kar-mestert, aki az opera augusztus 1-, 3-, 6- és 9-i előadásain vezényli majd a zenekart.

a következő hetekben a szakemberek gondosan áttanulmányozzák a töbttucatnyi részlettervet és előreláthatóan már májusban megkezdik a monumentális diszletek kivitelezését./mti/

..-

bb. 64. „a magyar tanácsköztársaság és az egyetem,„

t fe/tr/zs/gy/hk

1969. március 14.

címmel kiállítás nyílt pénteken az egyetemi könyvtár aulájában. mátrai lászló akadémikus, a könyvtár igazgatója megnyitó beszédében hangsúlyozta: a tárlat gazdag dokumentumanyaga világos bizonyítéka annak, hogy a tanácsköztársaság szélesre tárta kapuit az igazi tudomány előtt. ugyanakkor világhírű tudósok sora működött közre a tanácsköztársaság idején a munkában, amely azt célozta, hogy európai színvonalu egyetemmé váljék európa egyik legkonzervatívabb, legelmaradottabb egyeteme. a tanácsköztársaság visszaadta a tudományegyetemet a tudománynak, és ezért válhattak az egyetemek a kiváló tudósok otthonává, műhelyévé.

a megjelentek ezután megtekintették a kiállítást, amely három hétig lesz nyitva az érdeklődő közönség számára./mti/

..-

- 37 -

16.25/11

16.25. 2. el.

16.25.

bb. 59. a jubileumi évforduló tiszteletére kétnapos tudományos emlékülés kezdődött miskolcon

vid fm/ká/il hk

1969. március 14.

pénteken a tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulójára emlékezve kétnapos tudományos ülés kezdődött miskolcon, a szakszervezetek megyei székházában. az mszmp borsodi megyei bizottságának oktatási igazgatósága, a tudományos ismeretterjesztő társulat és a magyar történelmi társulat helyi csoportja által rendezett emlékülést demé lászló, a megyei pártbizottság titkára nyitotta meg.

ezt követően varga gáborné, a megyei tanács vb elnökhelyettese kiosztotta a legújabbkori történelmi kutatásokra kiírt pályázat díjait. a díjnyertes művekben a dicsőséges 133 nap borsodi eseményeit dolgozták fel, vagy saját visszaemlékezésüket írták meg a pályázók. a kis ünnepség után dr. mód aladár egyetemi tanszékvezető tanár tartott előadást a tanácsköztársaság győzelmeiről és örökségéről. délután az emlékülés résztvevői a miskolci járműjavítóba látogattak, ahol megtekintették az északi hadjárat páncélvonatjának mását, amelyet a kisz kb kezdeményezésére a borsodi üzemek fiataljai társadalmi összefogással készítettek el.

az emlékülés szombaton folytatja munkáját, amikor öt korreferátum hangzik el. így - többek között dr. lehoczky alfréd egyetemi adjunktus a tanácsköztársaság létrejöttének borsodi politikai körülményeiről, dr. zádor tiber, a herman ottó múzeum igazgatója a magyar és a szlovák tanácsköztársaság kapcsolatairól és dr. deák gábor középiskolai igazgató a tanácsköztársaság korabeli oktatásügy és népművelés borsodi kérdéseiről tart előadást. a korreferátumokat vita követi./mti/

--

bb. 63. pénteken hazaérkezett moszkvából

i pr/tm/zs/il

1969. március 14.

az a magyar küldöttség, amely lakos sándornak, az mszmp kb társadalomtudományi intézete vezetőjének vezetésével részt vett a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából rendezett tudományos ülészen. a delegációt a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője fogadta./mti/

--

- 38 -

16.20/gy

16.20/gy

16.20/gy

bb. 65. eltemették sárdy jánost

t pr/tm/zs/il hk

1969. március 14.

pénteken a farkasréti temetőben mély részvétellel temették el sárdy jánost, a magyar népköztársaság érdemes művészt a fővárosi operettszínház tagját. gyászdrapériás ravatalát valóságos vírágerdő borította, s tisztelők közül több ezren mentek el, hogy búcsút vegyenek, az elmúlt évtizedek legnagyobb bonvivánjától, a méltán legnépszerűbb magyar színészek egyikétől.

a fővárosi operettszínház nevében szlovák lászló igazgató mondott búcsuszavakat, a magyar színházművészeti szövetség nevében kazimir károly beszélt, a művészársadalom utolsó üdvözlését honthy hanna tolmácsolta. búcsuszavakból egy nagyszerű pályafutás képe rajzolódott ki: sárdy jános, az egykori dunaföldvári tanító örökre beírta nevét a magyar színháztörténet aranykönyvébe, s tehetsége megérdemelten szerzett világhírnevet is. jános-vitézként, danilóként, a mesterdalnokok dávidjaként nyújtott alakításai még hosszú ideig emlékeztetéseket lesznek.

a sírnál a magyar állami operaház énekkara búcsúztatta sárdy jánost, utolsó nyughelyéhez sokezer tisztelője vitte el viágait./mti/

--

bb. 61. rendelet a mezőgazdasági nagyüzemek élelmiszer-áraitól

i jf/tr/ie/il hk

1969. március 14.

megjelent a mezőgazdasági és élelmiszerügy miniszter és a belkereskedelmi miniszter együttes rendelete a mezőgazdasági nagyüzemek által alkalmazható egyes árakról és díjakról. a rendeletre azért volt szükség, mert az 1968 január 1-én életbelépett árnáladási intézkedések nem rögzítették egyértelműen, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek ipari és szolgáltató tevékenységének körében milyen árakat kell alkalmazni. az új jogszabály kimondja, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek a hatóságilag rögzített és a maximált árakat ugyanúgy kötelesek betartani, mint az állami iparvállalatai.

/folyt.köv./

16.30/il

16.30/il

16.30/il

- 39 -

bb. 61./rendelet ... folyt./ 11

a hatósági árkorlátok között kialakítható árak a mezőgazdasági nagyüzemek ipari szolgáltató tevékenységénél a szabad árformába tartoznak. ugyiszintén hatósági korlátozás nélkül alakíthatják ki a mezőgazdasági nagyüzemek egyes, nem alapvető élelmiszer-termékeik - például füstölt áruk, turó, sajt, stb. - fogyasztási árát - amely egyébként a rögzített vagy a maximált árformába tartozik. ez azonban nem eredményezheti az érintett termékeknél a fogyasztói árak emelkedését, mert a tsz-eket az is megilleti az állami iparvállalatokkal azonos szintű ártámogatás és így biztosított a termelés jövedelmezősége. ugyanakkor a rendelet a szabadabb árformával biztosítja a választék szélesítésének lehetőségét.

a mezőgazdasági nagyüzem az üzletében, vagy elárusító helyén értékesített saját termelésű, valamint a tagok háztáji gazdaságából származó mezőgazdasági termékek, élelmiszerek közül például a következő termékcsoporthoz tartozó termékeknél köteles a fix és a maximált hatósági árat alkalmazni: az étkezési, sertézsír, tehéntej, fehér- és finomfehér kenyér, félfelhér és rozskenyér, zsemle, kifli./mti/

..-

bb. 66. molnár györgy beszéde

1 dl/mm/ká/gy/hk

1969. március 14.

rendelkezésre bocsátjuk molnár györgynek, a kisz központi bizottsága titkárnak rövidített beszédét, amely ma délután győzött a forradalmi ifjúsági napok megnyitó ünnepségén hangzik el. a beszéd embargós, keretet később adunk.

x x x x

- az idén is - immár hagyományosan - a természet megújulásának napjaiban rendezzük meg a forradalmi ifjúsági napok eseménysorozatát, amellyel ifjúságunk lerója tiszteletét és hálaát a három nagy forradalmi sorsforduló, 1848, 1919 és 1945 hátszélei előtt - mondta előljáróban molnár györgy, majd így folytatta:

- nagy tavaszi ünnepeink esokrát nemcsak a véletlen naptári közelség, nemcsak a természet újraéledése, hanem az eszmei tartalom is összeköti. a három tavasz kapcsolata belső, lényegi: mindegyik egy új, forradalmi korszak kezdetét jelzi. azt mondjuk három tavasz. azt értjük - három hatalmas robbanás nemzetünk, társadalmunk életében, három reménykeltő lehetőség arra, hogy a magyar nép az emberi haladás sodró árájába kerüljön.

/f. lyt. köv./

- 40 -

16.45/gy
16.12.2eli
16.12.2eli

bb. 66. / molnár györgy.... 1. folyt./ gy

- 1848 tavaszán a forradalom, a szabadság éltető szele szállt európa felett. magyarországon is föltámadott a tenger, s a forradalmár ifjak hívására egy nép állt csatasorba, hogy lerázzon minden rabigát, megdöntse az idegen uralmat, szétörje a feudalizmus bilincseit, megvalósítsa a népképviselőket, a jobbágyfelszabadítást - kivívja a polgári demokratikus szabadságjogokat.

- 1848 katonái szocializmust építő ifjúságunknak is példaképei. s amikor március 15-én elhelyezzük a kegyelet és hála koszorúit kossuth lajos és petőfi sándor szobrainál, az 1848-as emlékműveknél, azt is kifejezzük, hogy vállaljuk a 48-as hősök örökségét.

- második nagy tavaszi ünnepünkön, március 21-én 1919 forradalmárainra, harcosaira emlékezünk. azokra, akik akkor vették át ennek az országnak a kormányzását, amikor a volt uralkodó osztály tehetetlenül félreállt, sorsára hagyott nemzetet és hazát.

- a proletárhatalom megteremtését, védelmét parancsolta 50 esztendővel ezelőtt a történelem - nemzetünk léte, és a társadalmi haladás ügye, amelyért hősiessé küzdöttek a vörös katonák szolnoknál, és levánál, miskolcnál és kassánál, hogy jobb sorsa legyen népünknek, minden népnek itt a duna mentén, az egész világon, hogy diadalmaskodják a szocialista társadalmi rend, a proletárnemzetköziség és testvériség.

- a harmadik tavasz - 1945-nek - köszönhetjük, hogy a mi nemzedékünk már nemcsak reményekre, küzdelmekre, hősiessé, de sikertelen kísérletekre emlékezhet, hanem visszavonhatatlan történelmi vívmányokat mondhat magáénak. felszabadult népünk teremtő erejének ragyogó alkotásai állnak előttünk, új városok és gyártelepek, iskolák, utak, csatornák... de ki tudná mindazt felsorolni, amit az elmúlt csaknem negyedszázadban népünk létrehozott?

- a három tavasz már történelem, de emlékek ma is él. soha nem mehet feledésbe! tanulságaik a ma emberéhez is szólnak, megnyilvánulnak szándékainkban, befolyásolják érzelmeinket, akaratunkat és tettekre serkentenek bennünket.

/folyt. köv./

16.45/gy

16.12.2eli

17.12.2eli

- 41 -

arra, hogy megalkuvás nélkül küzdjünk nagyapáink és apáink szent céljaiért, haladó gondolatainak, szép terveinek megvalósításáért. a mi nemzedékünk forradalmi hivatása ma, hogy - hűségesen követve 1848 és 1919 eszméit - következetesen haladjunk tovább azon az uton, amelyre 24 esztendővel ezelőtt léptünk, hogy szorgalmas munkával gyarapítsuk nemzeti értékeinket és meggyorsítsuk hazánk szocialista fejlesztését. ezzel nemcsak népünk, hazánk céljait, hanem a nemzetközi proletárlátus, az egész haladó emberiség érdekeit is szolgáljuk.

- mi, magyar fiatalok, az ifjúsági szövetség tagjai ebben a tudatban vettünk részt eddig és veszünk részt ezután is szocialista hazánk építésében és védelmében. a költővel együtt valljuk:

„a világ ránk tekintve arra számít,
hogy vállalunk gondjából egy hazányit.
itt tedd a dolgod, mindig ami kell,
és a győzelemnek részese leszel,..

/mt1/

..

bb. 67. tanácsköztársasági emlékülés az akadémián

t ms/j/zs/gy/La

1969. március 14.

a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományi osztálya és irodalomtudományi intézete pénteken az akadémián tudományos üléssel emlékezett meg a tanácsköztársaság jubileumáról. sőtér istván akadémikus megnyitója után ortutay gyula akadémikus, osztálytitkár hangsúlyozta:

- 1919-ben a munkáshatalomnak egyszerre kellett foglalkoznia az államszervezéssel, a fegyveres erők megteremtésével, a szocialista gazdaság alapjainak létrehozásával és új művelődéspolitikai kidolgozásával. ha figyelembe vesszük, hogy minden, teljességre törő művelődéspolitikai évtizedekre szóló alkotás, és kidolgozása évek munkáját igényli, akkor csodálhatjuk igazán a fiatal proletárállam nagy távlatú művelődéspolitikáját, amely rögtönzéseiben is teli volt gazdag, bátor, jövő hordozó gondolattal, forradalmi erejű tettekkel.

/folyt. köv./
17.00/gy

- 42 -

1907 2a.
1907

a mai általános iskolát előrevetítő, a 14 éves korig terjedő tankötelezettség, az egyetemi reform, a muzeumi törvény, a tömegek felé forduló kulturpolitika, az irodalom, a művészet és a színház ügyének fejlesztése jelzi ezt a dicsőséges utat. nem csoda, ha irodalmunk legjobbjai - köztük egy ady, babits, móríc zsigmond, krudy gyula és annyian mások - a tanácsköztársaság ügye mellé álltak.

szabolcsi miklós akadémiai levelező tag a tanácsköztársaság és a magyar irodalom című előadásában rámutatott:

- a magyar irodalom története számára a tanácsköztársaság időszaka izgalmas példáját nyújtja a különféle eszmei és stílusalapú irányzatok, áramlatok harcának, mérkőzésének, újfajta elrendeződésének. ebből a problémakörből elsősorban a magyar avantgarde törekvések helyéről és szerepéről kell szólnunk. a magyar avantgardenak nem ellentmondások nélkül és nem automatikusan, de jelentős helye van a tanácsköztársaság irodalmában. vívmányainak „megszüntette megőrző”, beépítése a tömegek épülő szocialista művészetbe a tanácsköztársaság utolsó napjaiban kezdődött meg. 1919 korszakhatár és szakítás, de egyben csomópont és összegezés is volt - állapította meg.

józsef farkas, az irodalomtudományok kandidátusa előadásában a tanácsköztársaság irodalom- és művészetpolitikáját elemezte.

hajdu tiber a történelem, illés lászló, az irodalom-, ujfalussy józsef a zenei és kontha sándor a művészettörténeti tudományok kandidátusa hozzászólásában a maga szaktudománya területéről egészítette ki a tanácsköztársaság kulturális politikájáról adott képet.

az emlékülés sőtér istván zárószavával ért véget./mt1/

..

17.05/gy

1714 2a.

1907

- 43 -

bb. 68. új közgazdasági fogalom: élelmiszergazdaság - az első agrárgazdasági konferencia sajtótájékoztatója

t tz/tr/1e/gy/la

1969. március 14.

voltaképpen egy új közgazdasági fogalom jelentésének pontos meghatározása lesz a fő célja a március 24-26-án budapesti tartandó első országos agrárgazdasági konferenciának, amelyet az agrártudományi egyesület rendez az élelmiszeripari tudományos egyesület és az agrárgazdasági kutató intézet közreműködésével. a konferencia rendezői pénteken délután a technika házában sajtótájékoztatót ismertettek a tanácskozás célját, programját.

az új fogalom, az ugynevezett élelmiszergazdaság, mint kifejezés körülbelül egy éve született meg, pontos tartalma azonban még ma is meglehetősen elmosódott. az mindenestre biztos, hogy beletartozik a mezőgazdasági termelés éppen úgy, mint a mezőgazdasági termékek forgalma és feldolgozása. az alapvető kérdéseknek ezt a bizonyosfokú tisztázatlanságát jelzi a két főreferátum témája is. az elsőben bognár józsef akadémikus a termékdákosítás és a szocialista piac szerepéről, erdei ferenc akadémikus pedig az érdekeltségi rendszerekről szól az élelmiszeripari gazdaság vonatkozásában. az előadásokat nyolc korreferátum egészíti majd ki.

a rendezőség várakozása szerint igen sok konkrét kérdés merül majd fel a tanácskozáson, többek között a termelési, a felvásárlási és a fogyasztói árak viszonya, a termelészövetkezetek tevékenységének szélesítése és ennek az élelmiszeripari hátrányosan vagy előnyösen érintő módjai, a termékforgalmazás kérdései, az érdekeltektől termelészövetkezetek és a velük együttműködő termelési ágak erőinek összefogása bizonyos beruházások közös finanszírozására, stb.

az agrárközgazdászok első országos találkozásán, amelyre a rendezőség körülbelül 400 szakembert vár, a közgazdasági társaság, a magyar agrártudományi egyesület és a mezőgazdasági kiadó pályázatot hirdet majd az egész témakör tudományos szintű feldolgozására./mti/

..

- 44 -

17.20/-gy

17.20 Zelv

18 - L

bb. 69. emlékünnepe kápolnán - haláltűz kékestetőn - diákfesztivál egerben

vid fm/11 l a

1969. március 14.

egerben, a heves megyei kisz-bizottság épületében pénteken sajtótájékoztatót tartottak. sebestyén jános, a kisz-heves megyei bizottságának első titkára elmondotta, hogy heves megye az idei tavaszon számos kiemelkedő megyei és országos ifjúsági rendezvény színhelye lesz. a forradalmi ifjúsági napok megyei programját március 15-én kápolna községben nyitják meg, ahová a tarna menti falvakból több ezer fiatal várnak. ifjúsági tömeggyűlésen méltatják az 1848/49-es szabadságharc jelentőségét és a kápolnai csata emlékét. megemlékeznek arról is, hogy 1919-ben ugyanezen a helyen kezdődött meg az első magyar földosztás.

a tavaszi ünnepek egész sorával méltatják a tanácskörtársaság helyi eseményeit. március 20-án „a 39-es dandár útján”, elnevezéssel emlékményt indítanak poroszlóról, a tanácskörtársaság védelmét irányító egyik katonai alakulat egykori központjának színhelyéről. a tiszától a mátráig hat napon át - ahogyan a védelmi harcok haladtak - valamennyi faluban emlékgyűléseket, fáklyás felvonulásokat, őrtűzeket gyújtanak a tanácskörtársaság védelme tiszteletére. március 21-én az egri járás fiataljai bélapátfalváról indítanak emléktúrát „az illegális munkásmozgalom harcosainak útján”, címmel. az egri tanárképző főiskolán március 22-én tudományos ülészeket rendeznek.

április 4-én kékestetőn rendeznek nagyszabású ünnepeket. a heves megyei fiatalok a hegycsúcson haláltűzet gyújtanak fel-szabadulásunk 24. évfordulója tiszteletére.

a tavasz kiemelkedő ünnepi programja lesz egerben május 24-27. között a gárdonyi géza diákfesztivál, amelyet heves, Nógrád, pest és szolnok megye tanuló ifjúságának részvételével rendeznek meg./mti/

..

- 45 -

17.15/gy

17.15 Zelv

18 - L

bb. 70. kossuth-díjas magyar mérnök a havannai egyetemen
k sb/tm/1e/1l laa 1969. március 14.

a havannai műszaki egyetem meghívására pénteken kubába utazott makk lászló, kossuth-díjas mérnök, a 31-es építőipari vállalat műszaki fejlesztési főosztályának vezetője, az előregyártott épületszerkezetek nemzetközi hírű szakértője. a vasbeton előregyártásról írt szakkönyve - amely hét nyelven jelent meg - a havannai egyetem hivatalos tankönyve. a magyar szakember hat hétig marad havannában és előadásokat tart az egyetemen az újabb előregyártott ipari vasbeton-szerkezetekről, a házigyárakról és a panelházakból tervezett új lakótelepek építéséről./mti/

e m b a r g ó: 20.00 óráig!

bb. 71. kiosztották a rádió országos hegedüversenyének díjait
k ol/mm/zs/1l la 1969. március 14.

pénteken este a zeneakadémia nagytermében tartották meg a rádió országos hegedüversenyének díjkiosztó ünnepségét. a zsüri elnökének, kovács dénesnek, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola főigazgatójának megnyitóját dr. kiss kálmán, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese ismertette a nemes vetélkedő célját, lebonyolítását, majd átadta a díjakat.

a 20 000 forintos első díjat perényi eszter nyerte el. két versenyző - kiss andrás és márfy gabriella - kapott 15 000 - 15 000 forintos második díjat, a 10 000 forintos harmadik díjjal rolla jános teljesítményét ismerték el.

a művelődésügyi minisztérium 5 000 forintos külön pénzjutalmát és a kisz kb különdíját - egy külföldi utazást - a zsüri tfirst zoltánnak ítélte. a kisz kb másik különdíját - ugyancsak egy külföldi utazást - farkas lajos kapta. kónya istván hangszerkészítő egy mesterhegedűjajánlott fel az első díj nyertesének perényi eszternek.

a díjkiosztás után a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekarának és sándor jános karmesternek a közreműködésével - az első három helyezett hangversenyt adott./mti/

17.25/11
17.25 Zelw
18.2

- 46 -

bb. 72. mihály andrás és petrovics emil
k ol/mm/zsil la 1969. március 14.

kossuth díjas zeneszerzők - a magyar zeneműkiadó vállalat és a londoni boosey and hawkes cég megállapodása alapján - pénteken angliába utaztak a zenei élet tanulmányozására. március 19-én a bbc bemutatja mihály andrás hegedüversenyét, petrovics emil lysistrate című koncert-vígoperáját pedig a dublini rádió tűzte műsorra./mti/

bb. 73. ülést tartott a magyarok világszövetségének elnöksége
t fe/tr/1l zs la 1969. március 14.

a magyarok világszövetségének elnöksége - bognár józsef elnökletével - pénteken ülést tartott. megvitatta és elfogadta a szövetség és lapja a magyar hírek 1968-as évi munkájáról szóló jelentést valamint az ideai munkatervet./mti/

bb. 74. fogadás a szovjet akadémiai kémikusküldöttség tiszteletére
t ms/gk/zs/1l la 1969. március 14.

erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára pénteken hivatalában fogadta a szovjet tudományos akadémia v. a. kargin akadémikus vezetésével hazánkban tartózkodó kémikusküldöttségét. ezt követően lengyel béla akadémikus, a kémiai tudományok osztályának titkára fogadást adott a delegáció tiszteletére./mti/

bb. 75. móríc z béla
k pr/gk/zs/1l la 1969. március 14.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 64 éves korában elhunyt. bucsuztatása március 17-én fél 12 -kor lesz a farkasréti temetőben.

/mti/
mszmp 9. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség

17.38/11

17.38 Zelw
18.12

- 47 -

bb. 76. Losonczi pál,

gg/zs/11 la

1969. március 14.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte nicolae ceausescut a román szocialista köztársaság államtanácsának elnökévé történt újraválasztása alkalmával. focs jeno, a minisztertanács elnöke ugyancsak üdvöző táviratot intézett ion gheorghe maurerhez, a román szocialista köztársaság minisztertanácsának elnökévé történt újbóli megválasztása alkalmából. kállai gyula, az országgyűlés elnöke stefan voitec-nek a nagy nemzetgyűlés elnökévé történt újraválasztása alkalmából fejezte ki táviratban jókívánságait.

x x x

péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte corneliu manescut, a román szocialista köztársaság külügyminiszterévé történt újraválasztása alkalmából./mti/

bb. 77. kerámia-kiállítás az építőművészek szövetségében

k gj/mm/zs/11 la

1969. március 14.

tihányi kálmán és tihányiné h. mária kerámikus művészek munkáiból nyílt kiállítás pénteken a magyar építőművészek szövetsége székházában /8. dienes lászló utca 2./. a kiállítást dr. pogány frigyos, az építőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg. a látogatók a bemutatásra kerülő több mint 100 kerámia-tálat, vázát, padlóvázát március 20-ig tekinthetik meg naponta 10-18 óráig, szombaton és vasárnap pedig 10-14 óráig./mti/

--

- 48 -

17.40/11

1802 bel

1812

bb. 79. „március üzenete,, - a forradalmi ifjúsági napok megnyitója győrtt

vid fm/ká/11 la

1969. március 14.

három tavaszra: 1848. március 15-re, 1919 március 21-re, és 1945. április 4-re emlékezik az ország ifjúsága az idei forradalmi ifjúsági napokon. a nagyszabású rendezvény-sorozat országos megnyitójára pénteken győrtt a kisleludny színházban került sor. a megye, a város gyárainak üzemeknek, termelőszövetkezeteinek, valamint az iskolák fiataljainak 600 képviselője foglalt helyet a nézőtérén. jelen volt méhes lajos, a kisközponti bizottságának első titkára, kárpáti sándor, nádasi józsef, ribánszki róbert, vajó péter, a kisközponti bizottságának titkárai, kollár tiber, a kisközponti bizottságának első titkára, zámbo józsef az mszmp győr-sopron megyei bizottságának titkára, jankovits istván, az mszmp győri városi bizottságának első titkára, dr. györgy ernő, a győr-sopron megyei tanács vb. titkára, dr. cserniczki gyula a győri városi tanács vb elnöke. résztvettek az ünnepségen az ndk ifjúsági szervezetének, az fdj-nek hazánkban tartózkodó tagjai is.

molnár györgy a kisközponti bizottságának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd ünnepi beszédet mondott. /molnár györgy beszédét korábbi bb. 66. sz. kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk./

az ünnepi beszéd elhangzása után „március üzenete,, címmel órsi ferenc összeállításában és összekötő szövegével irodalmi műsor következett, amelyben közreműködött többek között sinkovits imre, solti bertalan, sztankai istván, gárdonyi lászló, és patassy tiber. felléptek az esten a győri ifjúsági irodalmi színpad tagjai, és győr város tanácsának liszt ferenc kórusa is. a műsort várady györgy rendezte.

a megnyitó után a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága és győr sopron megyei bizottsága a rába szállóban fogadás adott a vendégek, a legjobb ifjúsági munkások tiszteletére./mti/

--

17.58/11

1806 bel

1812

- 49 -

embargo 22.00 óráig!

bb. 78. közlemény a csehszlovák szocialista köztársaság nemzeti frontja vezetőinek baráti látogatásáról

k di/zs/gy/La

1969. március 14.

a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének meghívására 1969. március 12-től 14-ig baráti látogatást tett hazánkban ezzen erban, a csehszlovák kommunista párt kb elnöksége végrehajtó bizottságának tagja, a csehszlovák nemzeti front központi vezetőségének elnöke, frantisek dvorsky-nak, a csehszlovák kommunista párt kb tagjának, a nemzeti front titkárnak kíséretében,

a csehszlovák nemzeti front elnökét és titkárát fogadta kádár jános, az mszmp kb első titkára.

beható eszmecserét folytattak kállai gyulával, az mszmp politikai bizottsága tagjával, a hazafias népfront országos tanácsának elnökével, erdei ferencsel, a népfront főtitkárával és a hazafias népfront más vezetőivel.

tárgalásaikon kölcsönösen tájékoztatták egymást a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiben elfoglalt álláspontjukról, a két testvérmozgalom együttműködése továbbfejlesztésének lehetőségeiről. megvitatták a két ország népei közötti barátság elmélyítésének feladatait.

ezzen erban tájékoztatást adott a csehszlovák kommunista pártot és a nemzeti frontot leginkább foglalkoztató kérdésekről. hangsúlyozta, hogy jelenleg a legfontosabb feladat: tömöríteni az ország szocialista erőit, s következetesen küzdeni azon nézetek és törekvések ellen, amelyek veszélyeztetik az 1968. januárjában kitűzött szocialista célok és feladatok teljesítését. hangsúlyozta, hogy csehszlovákia eltökélt szándéka: a baráti szocialista országok testvéri közösségének aktív tagjaként megoldja a jelen problémáit és végrehajtja a szocialista országépítés további terveit.

/folyt. köv./

18.05/gy

18.1.2el'

18.5.2

- 50 -

bb. 78. / közlemény.... 1. folyt./ gy

kállai gyula tájékoztatójában kifejtette, hogy magyarországon a magyar szocialista munkáspárt tovább folytatja a néphatalom erősítésére, a szocialista demokrácia kiszélesítésére, a népgazdaság fejlesztésére irányuló tevékenységét. nemzetközi akcióiban az internacionalizmus elvei vezetik: arra törekszik, hogy elősegítse a szocialista országok közötti kapcsolatok kiszélesítését, valamint a nemzetközi munkásmozgalom egységének megteremtését. a hazafias népfront mozgalom legfontosabb feledatként kiemelte, hogy e célok megvalósítására tömörítse a magyar társadalom különböző rétegeit és tevékenységével hatékonyan hozzájáruljon a szocialista népi-nemzeti egység megvalósulásához.

kállai gyula hangsúlyozta, hogy a magyar hazafias népfront nagyjelentőségűnek tekinti, helyesli és támogatja azokat a törekvéseket, amelyek az 1968. januári határozatban arra irányuló lépéseit megszüntessék, a szocialista rendszer hatékonyságát mind politikai, mind gazdasági téren fokozzák. leszögezte: a hibák felszámolása azonban megköveteli az antiszocialista erőket elleni következetes harcot is. reményét fejezte ki, hogy a politikai és gazdasági konszolidáció megteremtése során csehszlovákia legküzdik mindazokat az erőket, amelyek a szocializmus alapjait veszélyeztetik és a hibák kijavítását a szocializmus ellen akarják felhasználni.

mindkét fél kifejezésre juttatta a szovjetunió kiemelkedő szerepét a szocializmus erőinek gyarapításában, a forradalmi haladó eszmék egységének megteremtéséért vívott harcban, a békéért és a haladásért folyó világméretű küzdelemben. a jelenlegi nemzetközi helyzet, európa biztonsága megköveteli, hogy stratégiai feladatként tekintsék a szocialista világ erejének növelését, egységének fokozását: továbbra is erősíteni kell a varsói szerződés védelmi szervezetét, valamint elő kell mozdítani a kgst munkájának tökéletesítését, a fejlettebb szocialista gazdasági együttműködés kiszélesítését. hangsúlyozták: támogatnak minden olyan akciót és kezdeményezést, amely elősegíti az atomfegyverek betiltását, a leszerelést és az európai biztonság megnyugtató megoldását.

/folyt. köv./

18.10/gy

18.4.2el'

18.5.2

- 51 -

bb. 78. / közlemény.... 2. folyt./ gy

a hazafias népfront és a csehszlovák nemzeti front képviselői tárgyalásaik során rámutattak arra, hogy fontos feladatnak tartják a népek és mozgalmak között kialakult hagyományos barátság erősítését és az együttműködés kiszélesítését. egyetértettek abban, hogy bővíteni kell a delegációk cseréjét, hogy mozgalmak vezetői szükség szerint találkozzanak, véleményt cseréljenek, átadják egymásnak a szocializmus építésében szerzett tapasztalataikat és kialakítsák mozgalmak együttműködésének formáit.

a hagyományoknak megfelelően szorgalmazni fogják, hogy a határmenti megyék és járások népfront-mozgalmak között fejlődjenek az őszinte, baráti kapcsolat.

megállapították, hogy szükséges rendszeressé tenni a közös érdeklődést kiváltó feladatokkal összefüggő információ- és kiadványcserét.

a hazafias népfront és a nemzeti front képviselői meg vannak győződve arról, hogy ez a látogatás elősegíti a két ország népei közötti baráti kapcsolatok megszilárdítását./mti/

..

bb. 81. bem józsef emlékest

t fe/j/zs/gy/la

1969. március 14.

bem józsefnek, a szabadságharc legendás hiru lengyel tábornoka születésének 175. évfordulója alkalmából pénteken a magyarországi bem józsef egyesület és a hazafias népfront 5. kerületi bizottsága emlékestet rendezett. piotr jablonskinak, az egyesület igazgatójának megnyitó szavai után felolvasták a megbetegedett dr. kovács endre kossuth-díjas irodalomtörténész ünnepi beszédét. a művészi műsorban közreműködött bodor tiber és a bem józsef lengyel kulturcsoport./mti/

..

18.10/11

18.10.11

18.10.11

- 52 -

bb. 80. életbelépett a magyar-argentin kereskedelmi megállapodás
i sz/tné/ie/gy/la

1969. március 14.

a korábban aláírt magyar-argentin kereskedelmi megállapodás a ratifikációs okmányok buenos airesben megtörtént cseréjével életbelépett. ezzel kapcsolatosan az mti munkatársának a külkereskedelmi minisztériumban elmondták, hogy a megállapodás egy évre szól és további egy évig érvényben marad, amennyiben egyik fél sem mondja fel.

a megállapodás kifejezésre juttatja azt a szándékot, hogy mindkét fél erősíteni kívánja a kölcsönös gazdasági kapcsolatokat. ennek érdekében megkönnyíti a két ország közötti árucserére lebonyolítást, a kiviteli-behozatali engedélyek kiadását, a legnagyobb kedvezmény elvét érvényesíti, s a legkedvezőbb vám, illeték, adó elbánást nyújtja.

a megállapodáshoz csatolt árulisták tartalmazzák azoknak az áruciknek a jegyzékét, amelyeknek kölcsönös szállítását előirányozták. a magyar külkereskedelem nagy mennyiségben szerez be argentinából nyersbőrt és cserzőanyagot. az exportban főként gépipari gyártmányok találhatóak. 1968-ban például kikötői portáldarukat, a korábban szállított ganz motorvonatokhoz alkatrészeket, továbbá izzólámpákat és más készítményeket exportáltak a magyar vállalatok és a megállapodás szerint a szerződéses időszakban is mód nyílik többféle magyar ipari termék argentinába irányuló exportjára./mti/

..

bb. 82. a hajdusági borok győztese a debreceni ezerjó

vid-fm/gy/la

1969. március 14.

egésznapos „vetélkedőt”, rendeztek pénteken debrecenben, a technika házában hajdu-bihar megye legjobb borainak részvételével. a megyei versenyre 28 mezőgazdasági nagyüzem és egyéni termelő 39 félé, legjobbnak tartott borát küldte el. a zsűri pénteken hirdetett eredményt. a hajdu-bihar megye 1969. évi borversenyének győztese a debreceni állami gazdaság ezerjó bora. a győztes bor arany-érmét kapott, s az első helyezést fel tüntetik a palackokon is. a második és a harmadik helyezett ugyancsak a debreceni állami gazdaság bora lett./mti/

..

18.10.11

18.10.11

- 53 -

bb. 78. / közlemény.... 2. folyt./ gy

a hazafias népfront és a csehszlovák nemzeti front képviselői tárgyalásaik során rámutattak arra, hogy fontos feladatnak tartják a népek és mozgalmak között kialakult hagyományos barátság erősítését és az együttműködés kiszélesítését. egyetértettek abban, hogy bővíteni kell a delegációk cseréjét, hogy mozgalmak vezetői szükség szerint találkozzanak, véleményt cseréljenek, átadják egymásnak a szocializmus építésében szerzett tapasztalataikat és kialakítsák mozgalmak együttműködésének formáit.

a hagyományoknak megfelelően szorgalmazni fogják, hogy a határmenti megyék és járások népfront-mozgalmi között fejlődjenek az őszinte, baráti kapcsolat.

megállapították, hogy szükséges rendszeressé tenni a közös érdeklődést kiváltó feladatokkal összefüggő információ- és kiadványcserét.

a hazafias népfront és a nemzeti front képviselői meg vannak győződve arról, hogy ez a látogatás elősegíti a két ország népei közötti baráti kapcsolatok megszilárdítását./mti/

..

bb. 81. bem józsef emlékest

t fe/j/zs/gy/La

1969. március 14.

bem józsefnek, a szabadságharc legendás hiru lengyel tábornoka születésének 175. évfordulója alkalmából pénteken a magyarországi bem józsef egyesület és a hazafias népfront 5. kerületi bizottsága emlékestet rendezett. piotr jablonskinak, az egyesület igazgatójának megnyitó szavai után felolvasták a megbetegedett dr. kovács endre kossuth-dijas irodalomtörténész ünnepi beszédét. a művészi műsorban közreműködött bodor tiber és a bem józsef lengyel kulturcsoport./mti/

..

18.10/11

18^{sz} Zeln

18^{sz} f

- 52 -

bb. 80. életbelépett a magyar-argentin kereskedelmi megállapodás
i sz/tné/ie/gy/La

1969. március 14.

a korábban aláírt magyar-argentin kereskedelmi megállapodás a ratifikációs okmányok buenos airesben megtörtént cseréjével életbelépett. ezzel kapcsolatosan az mti munkatársának a külkereskedelmi minisztériumban elmondták, hogy a megállapodás egy évre szól és további egy évig érvényben marad, amennyiben egyik fél sem mondja fel.

a megállapodás kifejezésre juttatja azt a szándékot, hogy mindkét fél erősíteni kívánja a kölcsönös gazdasági kapcsolatokat. ennek érdekében megkönnyíti a két ország közötti árucserre lebonyolítását, a kiviteli-behozatali engedélyek kiadását, a legnagyobb kedvezmény elvét érvényesíti, s a legkedvezőbb vám, illeték, adó elbánást nyújtja.

a megállapodáshoz csatolt árulisták tartalmazzák azoknak az áruknak a jegyzékét, amelyeknek kölcsönös szállítását előirányozták. a magyar külkereskedelem nagy mennyiségben szerez be argentinából nyersbőrt és cserzőanyagot, az exportban főként gépipari gyártmányok találhatóak. 1968-ban például kikötői portáldarukat, a korábban szállított ganz motorvonatokhoz alkatrészeket, továbbá izzólámpákat és más készítményeket exportáltak a magyar vállalatok és a megállapodás szerint a szerződéses időszakban is mód nyílik többféle magyar ipari termék argentinába irányuló exportjára./mti/

..

bb. 82. a hajdusági borok győztese a debreceni ezerjó

vid-fm/gy/La

1969. március 14.

egésznapos „vetélkedőt”, rendeztek pénteken debrecenben, a technika házában hajdu-bihar megye legjobb borainak részvételével. a megyei versenyre 28 mezőgazdasági nagyüzem és egyéni termelő 39 félé, legjobbnak tartott borát küldte el. a zsüri pénteken hirdetett eredményt. a hajdu-bihar megye 1969. évi borversenyének győztese a debreceni állami gazdaság ezerjó bora. a győztes bor arany-érmét kapott, s az első helyezést fel tüntetik a palackokon is. a második és a harmadik helyezett ugyancsak a debreceni állami gazdaság bora lett./mti/

..

18^{sz} Zeln

18^{sz} f

- 53 -

bb. 83. a százéves kemít ünnepelte testvérvárosa, székesfehérvár

vid fm/il la

1969. március 14.

székesfehérvárott, a hazafias népfront magyar- finn baráti köre pénteken ünnepi estét rendezett abból az alkalomból, hogy finn testvérvárosa, kemi márciusban ünnepli fennállásának száz éves jubileumát. az ünnepségen gubics istván, a városi tanács vb elnökhelyettese, a magyar finn baráti kör elnöke méltatta a testvérvárosi kapcsolat jelentőségét, majd ünnepi műsor keretében színes filmet mutattak be kemiről./mti/

bb. 84. diplomások - új raffai-dráma ősbemutatója kecskeméten

vid fm/il la

1969. március 14.

a kecskeméti katona józsef színházban pénteken este tartották raffai sarolta „diplomások”, című új kétrészes drámájának ősbemutatóját. az író a színház kérésére írta második színpadi művét, miután tavaly nagy sikerrel mutatták be kecskeméten az „egyszál magam”, című regényének színpadi változatát is. a „diplomások”, -ban az emberi közöny ellen emel szót az író. a darabot pethes györgy rendezte./mti/

embargo: 22.00 óráig!

bb. 85. rendelkezés a magánforgalomban beérkező személygépkocsik vámkiadásáról

isl/tr/le/il la

1969. március 14.

a vám és pénzügyőrség országos parancsnoksága március 15-től újból szabályozta, hogy a magánforgalomban beérkező személygépkocsik vámkiadásánál milyen belföldi forgalmi értéket kell alapul venni.

azoknál a gépkocsi-típusoknál, amelyekre a belkereskedelmi minisztérium belföldi fogyasztói árat állapított meg, a vámkiadás alapja ez a belföldi fogyasztói ár. azoknál a beérkező gépkocsiknál, amelyekre a belkereskedelmi minisztérium belföldi fogyasztói árat nem állapított meg, a svájci árjegyzékben /automobile revue/ foglalt árat kell alapul venni és meghatározott szorzót kell alkalmazni a belföldi forgalmi érték megállapításakor.

/folyt.köv./

18.30/11

18.30/11

18.30/11

- 54 -

bb. 85/ rendelkezés ... folyt./ il

a svájci árjegyzékben foglalt árat alapján számított belföldi forgalmi értékről a budapesten lakók személyesen kérhetnek felvilágosítást a budapesti 7-es számú vámhivataltól/budapest .5. rosenberg házaspár utca 21./ a vidéken lakók írásbeli érdeklődésére ugyancsak a budapesti 7-es számú vámhivatal ad írásban tájékoztatást./mti/

bb. 86. a magyar tanácsköztársaság jubileumát köszöntő színházi ősbemutató szegeden

vid fm/ká/il la

1969. március 14.

a szegedi játékszínen pénteken -versényi ida rendezésében - ősbemutatóként került színre hubay miklós „játékok életre-halálra”, című tragédiája. a mű lényegében két egyfelvonásos.

az első rész története közvetlenül a hazánk felszabadulása előtti időszakban játszódik. az illegális munkásmozgalom néhány tragikus, hősi epizódját eleveníti fel. a második rész megírására ligeti károly, a szovjetunióban, a fehérek által kivégzett kommunista magyar író élettörténete ihlette a szerzőt. őt azonban a darabban nem személyesítik meg, csak családi körben beszélnek róla.

a színház ennek a darabnak az előadásával emlékezik meg az első magyar proletárállam születésének ötvenedik évfordulójáról.

a főbb szerepeket kiss istván, liska zsuzsa, demjén gyöngyvér, miklós klára, kiss gábor, bozóky istván és jászai lászló alakította. a díszleteket székely lászló, a jelmezeket takács katalin tervezte./mti/

embargo: 22.00 óráig!

bb. 87. a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testülete összehívása

k gg/zs/il la

1969. március 14.

ez év március 17-én budapesten összeül a varsói szerződés tagállamai politikai tanácskozó testülete./mti/

18.24/11

18.24/11

18.24/11

- 55 -

bb. 88. megyei tanácselnökök értekezlete a parlamentben

t tf/gk/zs/gy/La

1969. március 14.

két év óta foglalkozik - vezető párt- és kormánysszervek határozata alapján - a negyedik ötéves terv kidolgozásával az országos tervhivatal, együttműködésében a minisztériumokkal, a főhatóságokkal és a tanácsokkal. a tervkészítés eddigi és további menetéről, a tervvel kapcsolatos előzetes gazdaságpolitikai elgondolásokról adott tájékoztatást párdi Imre, az országos tervhivatal elnöke pénteken a parlament gobelin-termében, ahol értekezletet tartottak a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottsági elnökei. a tanácskozáson, amelyen dr. Papp Lajos miniszterhelyettes, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője elnökölt, másik fontos témát is napirendre tűztek: a tanácsi fejlesztési alap megyénkénti tervezésének a negyedik ötéves tervidőszakra vonatkozó elveit és módszereit ismertette köböl József, az országos tervhivatal főosztályvezetője.

részt vett a tanácskozáson Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, Faluvégi Lajos pénzügyminiszterhelyettes és Hont János, az országos tervhivatal elnökhelyettese is.

bevezetőül Párdi Imre elmondta, hogy a korábbi tapasztalatok és az új gazdaságirányítási rendszer figyelembe vételével a negyedik ötéves terv előmunkálatait átfogó program alapján kezdték el, két munkaszakaszt irányoztak elő. ez év közepéig kidolgozzák a tervkonceptió-javaslatot, a tervjavaslat kidolgozása pedig 1970 közepére fejeződik be. az ötéves terv kidolgozásának folyamatában nagy jelentősége van a népgazdaság fejlesztésére vonatkozó elképzelések nemzetközi egybehangolásának. ennek megfelelően a KGST-országokkal tárgyalásokat kezdünk.

a tervkonceptió készültével párhuzamosan sor kerül a különböző javaslatok és számítások koordinálására. a terv kidolgozása a korábbitól eltérő új feltételeket és követelményeket jelent a tervező szervek számára. így elsősorban azt, hogy a középtávú terv szerepe és jelentősége a gazdaságirányítás új rendszerében lényegesen megnőtt.

/folyt. köv./
18.50/gy

18.50 Zelné
1932

- 56 -

bb. 88. / megyei tanácselnökök.... 1. folyt./ gy

a korábbi időszakokban a népgazdaság irányítása gyakorlatilag a rövidtávú terveken és az operatív gazdasági intézkedéseken alapult. most a gazdaságpolitika céljait, az egyensúlykövetelményeket, a népgazdaság célszerű fejlődési ütemét és fő arányait a középtávú /ötéves/ népgazdasági tervben lehet és kell meghatározni, csakugy, mint a jelentősebb állami döntéseket /nagyberuházások és programok/, a tartósan érvényesítendő szabályozási eszközöket és alkalmazásuk elveit. növekszik a középtávú terv jelentősége azért is, mert a gazdaságirányításban mino nagyobb szerepet kapnak a közvetett gazdasági szabályozók, amelyek a vállalatok önállósága mellett, hivatottak a tervszerűséget biztosítani. a negyedik ötéves gazdaságfejlesztési terv kidolgozásakor figyelembe kell venni, hogy a tervidőszak egyuttal a gazdasági reform kibontakozását követő időszak is. továbbí új vonása a középtávú tervezésnek, hogy meg kell határozni azt a közgazdasági és jogi szabályozó rendszert, amely biztosítja a kitűzött fejlesztési cél realizálását. most a tervezésnek a gazdasági növekedés pénzügyi folyamatait, az árutermelési kategóriákból adódó közgazdasági összefüggéseket, az ár, a hitel, a jövedelemelvonás objektív összefüggéseit sokkal alaposabban kell vizsgálni, mint a „tervutasításos” rendszerben. megnőtt a tudományos megalapozottság igénye a tervezésben.

a tervkészítés során a koordinációs munkáknál az eddiginél szélesebbkörben fogjuk alkalmazni - mondta Párdi Imre - a programozás módszerét, és más korszerű számítási eljárások is nagyobb teret kapnak. mindezt azonban az országos tervhivatal nem végezheti egyedül. a tudományos megalapozottságnak követelménye, hogy a tervezés a legfontosabb kérdésekben támaszkodhasson olyan műszaki-gazdasági koncepciókra, amelyek a világtendenciák, valamint a konkrét hazai feltételek és adottságok tükrében vázolják fel egy-egy terület /folyamat/ alapvető fejlesztési irányait.

sajátossága a jelenlegi ötéves tervezésnek, hogy együtt történik a 15 éves hosszú távu népgazdasági terv kidolgozásával. ez előnyt is, nehézséget is jelent.

/folyt. köv./

18.58/gy

19.02 Zelné

1932

- 57 -

ugyanis egyfelől még nem támaszkodhatunk a középtávu tervezésben egy kiforrott, hosszabb távu tervre, másfelől viszont a hosszú távu tervezés bizonyos foku előrelátásra kényszeríti a tervezőket, sokkal több tartós társadalmi és gazdasági törvényszerűséget tár fel. további újszerű vonása a most folyó ötéves tervezésnek, hogy - variánsokban történik, ilyenformán lehetőség nyílik a legjobb döntés kiválasztására.

a negyedik ötéves tervidőszak gazdaságpolitikája szerves folytatását jelenti majd az előző esztendő gazdaságpolitikájának. a harmadik ötéves tervidőszakra vonatkozó népgazdasági elemzések és az 1969-1970. évi várható gazdasági fejlődés - a gazdaságpolitika céljait tekintve - nem indokol alapvető eltéréseket.

egész sor fontos társadalompolitikai feladat kap helyet a negyedik ötéves tervben. első helyen említendő ezek közül a foglalkoztatottság. a tervnek biztosítania kell, hogy az élet-színvonal tartósan és egyenletesen növekedjék, létrejőjenek a lakosság életkörülményeinek javításához szükséges anyagi feltételek, emelkedjék a foglalkoztatottak reálkeresete összefüggésben a termelékenység javulásával. továbbra is elő kell segíteni a történelmileg örökölt területi aránytalanságok mérséklését, felszámolását, mindennek előtt a lakosság életkörülményeiben, de fokozatosan a gazdasági fejlettségben is.

- olyan gazdaságpolitikát kívánunk folytatni a negyedik ötéves terv idején - hangsúlyozta a tervhivatal elnöke -, amely biztosítja a legjobb belső arányokat, s ezzel egyidejűleg a termelésben fokozottabban érvényesíti a gazdaságosság követelményeit. a társadalmi termelésben és elosztásban azzal számolunk, hogy az ipari és mezőgazdasági beruházásokat céltudatosabban kell a versenyképesebb és gazdaságosabb termelésnövekedés szolgálatába állítani.

a beszámoló következő részében a negyedik ötéves tervidőszakra szóló területi tervezési irányelvekről hangzott el tájékoztatás.

/folyt. köv./

19.05/gy
1910 Zelné
K25f

a népgazdasági és a területi tervezés között kölcsönhatás érvényesül, az elhatározott fő népgazdasági célkitűzések megszabják a területfejlesztési elképzeléseket is. ilyen formán például az iparban az új üzemek létesítése - ami egyébként a legdinamikusabb eszköz az ipar területi arányainak kedvező formálására - csak kis hányadban kap helyet a tervben. a termelési kapacitás növelésének fő formája továbbra is a meglévő üzemek korszerűsítése, bővítése lesz. a negyedik ötéves tervidőszakban várhatóan ugyanugy biztosítva lesz mind a területi iparfejlesztési alap, mind a budapesti üzemek vidékre telepítésére szolgáló pénz, mint volt 1968-1969-ben. az állam az iparosítás folyamatát tudatosan segíti a következő tervidőszakban is. mindennek előtt azzal, hogy az egyedi nagyberuházások települését csakis a kormány határozhatja meg és egyes célcsoportos beruházások területi elosztásáról is itt döntenek. egyébként új ipari üzem létesítését budapesten és közvetlen környékén a jövőben is csak a kormány engedélyezheti.

a mezőgazdaság területi fejlesztésével kapcsolatos elképzeléseket taglalta, majd a negyedik ötéves terv területi terveinek kidolgozásában a tanácsokra váró feladatokat ismertette befejezésül az országos tervhivatal elnöke.

köböl józsef tájékoztatójából megudhatták az értekezlet résztvevői, hogy a tanácsi fejlesztési alapok megyénkénti tervezésében új módszer honosodik meg. a rendelkezésre álló anyagi forrásoknak az eddiginél objektivebb elosztására, továbbá az ország-részek infrastrukturális - kommunális, szociális és kulturális ellátottságban mutatkozó - különbségeinek fokozatos csökkentésére törekszenek. hasonló színvonalat kívánnak kialakítani az azonos kategóriába tartozó településeknél. a másik új vonás, hogy egy-egy terület fejlesztési elképzeléseit dinamikus alakítják ki, azaz figyelembe veszik a várható népességmozgást, a jövőben városiasodást.

együttes vitára bocsátotta ezután az értekezlet elnöke a két napirendi témát. szót kért s kapott a véleménycserében barta jános, a hajdu-bihar megyei tanács vb elnökhelyettese, bodogán jános, a veszprém, dr. fekszi istván, a szabolcs-szatmár, fodor Mihály, a szolnok, dr. gonda györgy a vas, klaukó mátyás, a békés, kroszner lászló, a komárom megyei tanács vb elnöke, és rózska kálmán a miskolci városi tanács vb elnökhelyettese, valamint dr. papp lajos is.

/folyt. köv./

19.10/gy
1914 Zelné
1920f

bb. 88. / megyei tanácselnökök... 4. folyt./ gy

a tanácskozás előadói válaszoltak a vitában elhangzott kérdésekre, majd az értekezlet munkáját a tanácsszervek osztályának vezetője foglalta össze. a terv kidolgozásával kapcsolatban több felszólaló is hangsúlyozta, hogy fontos szempont a helyi és a népgazdasági érdekek reális egyeztetése. a megyei, a járási, és a városi tanácsoknál napirendi feladattá kell tenni a közép- és a városi tervezés gyakorlati formáinak kialakítását. egybehangzó véleménye volt az értekezlet résztvevőinek az is, hogy a tanácsapparátusban dolgozó mintegy 400 közigazdász munkája feltétlenül előtérbe kerül az elkövetkező időszakban./mti/

..-

bb. 89. francia festészeti tárlat

t tf/gk/zs/gy/la

1969. március 14.

nyílt pénteken a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai szalonjában. két alkotótól 35 kép sorakozik a kiállításban, amelynek megnyitóján dr. solymár istván, a nemzeti galéria helyettes főigazgatója üdvözölte a budapesti tartózkodó francia művészeket: marie manton-t és louis mallard-t. manton algériában született, több mint husz éve párizsban él, s azóta rendszeres résztvevője a francia tárlatoknak és a reprezentatív külföldi kiállításoknak. a másik festő szintén algériai születésű és párizs lakója.

a kiállítás nyitán megjelent dr. rosta endre, a kki ügyvezető elnöke, somogyi józsef szobrászművész, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke, kulturális életünk sok ismert személyiségével együtt. ott volt raymond gastambide, a budapesti francia nagykövete.

március 30-ig lesz nyitva a tárlat./mti/

..-

19.15/gy

1969. március 14.

1969

- 60 -

bb.90. öttalálatosok a Lottón

gk/11 la

1969. március 14.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság jelenti, hogy a 11. Lottó játékhét szelvényeinek értékelése közben budapesti és pécsi egy-egy öttalálatos szelvényt találtak. a két szerencsés nyertes szelvény száma 8,315 623 és 5, 655 147. a szelvények értékelése még folyik./mti/

..-

bb. 91. hét film bemutatója debrecenben

vid fm/11 la

1969. március 14.

pénteken debrecenben a 6. szinkronfilm-szemlén hét filmet mutattak be a zsűrinek és a közönségnek, amely szavazólapokkal nyilvánítja véleményét. a mozifilmek csoportjában a „reggel”, című jugoszláv, a „nem félünk a farkastól”, című amerikai és a „tiz kicsi indián”, című angol film került vetítésre. a tv-filmek kategóriájában négy filmet vetítettek.

a megyeszékhelyen kívül hajduböszörményben és hajdusoboszlón is rendeztek filmbemutatót. hajduböszörményben „körtársaink”, című szovjet, hajdusoboszlón pedig a „nem félünk a farkastól”, című amerikai film került bemutatásra.

a késő esti órákban rendezték meg debrecenben a szinkronalkotóknak és a csokonai színház művészeinek baráti találkozóját./mti/

de

20

..-

- 61 -

bb. 92. időjárásjelentés

gk/11 la

1969. március 14.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken 19 órakor:

felhős enyhe idő

várható időjárás szombat estig:

felhős idő, főként a déli megyékben többfelé eső. mérsékelt időnként élénk délnyugtati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 13-18 fok között./mti/

21.00/mil

de

- v é g e -

- 62 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. március 15.

bb. 1. történettudósok nemzetközi tudományos ülészsaka a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából

1. mszmp/22/11 la

1969. március 15.

a magyar történelmi társulat az mszmp kb párttörténelmi intézete politikai főiskolája és társadalomtudományi intézete az mta történettudományi intézete, a hadtörténelmi intézet és muzeum az elte bölcsészettudományi karának új- és legújabbkori magyar történelmi tanszéke a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére hétfőtől szerdáig, március 17 és 19 között, tudományos ülészsakat rendez a magyar tudományos akadémián. a háromnapos előadássorozat és vita elé nemcsak hazai, hanem külföldi tudományos körökben is nagy érdeklődéssel tekintenek. ennek bizonyossága, hogy a nagyszámú magyar szakemberen kívül mintegy hetven külföldi történész-kutató, köztük számos nemzetközi tekintélyű tudós jelezte részvételét.

az ülészsakat hétfőn délelőtt 9 órakor dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese nyitja meg. az első plénáris ülés elnökének, dr. pach zsigmond páál akadémiai levelező tagnak bevezető szavai után a konferencia két fő referátuma hangzik el. hajdu tibor kandidátus, a párttörténelmi intézet főmunkatársa az októberi polgári demokratikus forradalom és a magyar tanácsköztársaság története kutatásának új eredményeiről számol be, lipvai ervin ezredes kandidátus, a hadtörténelmi intézet parancsnoka pedig a magyar tanácsköztársaság nemzetközi politikai és katonai helyzetének főbb elvi-történelmi kérdéseiről tart bevezető előadást.

hétfő délutántól az ülészsakat két szekcióban ülészik. az első szekció vitáját, ahol a tanácsköztársaság történetének elvi és politikai kérdéseiről hangzanak el előadások, andics erzsébet akadémikus vezeti. a második szekcióban a magyar tanácsköztársaság és a nemzetközi helyzet, a tanácsköztársaság forradalmi háborúja című téma vitájának vezetője ottá: istván vezérőrnagy, a hadtörténelmi intézet és muzeum parancsnoka lesz.

/folyt.köv./

de